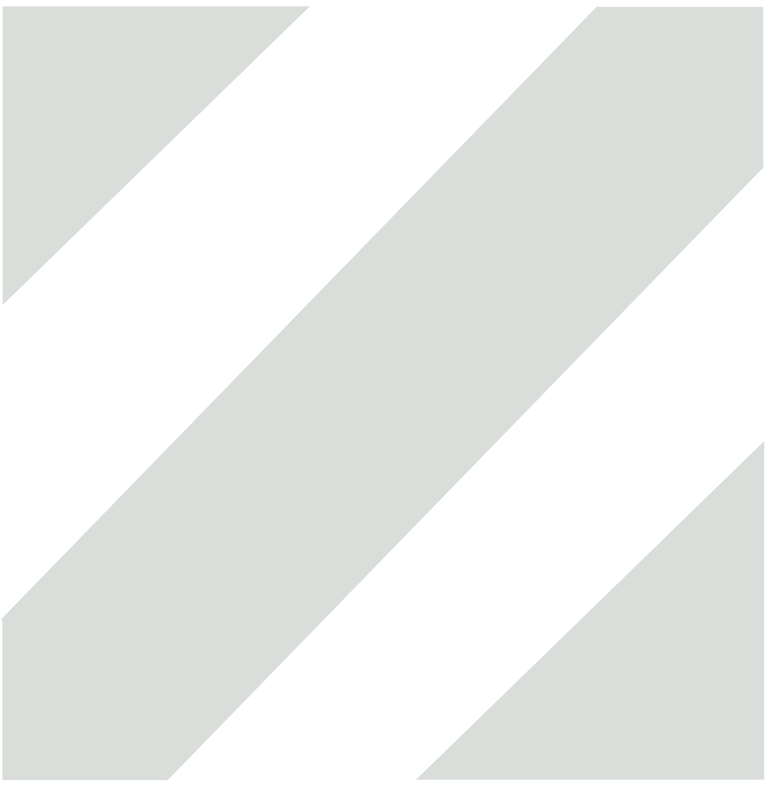

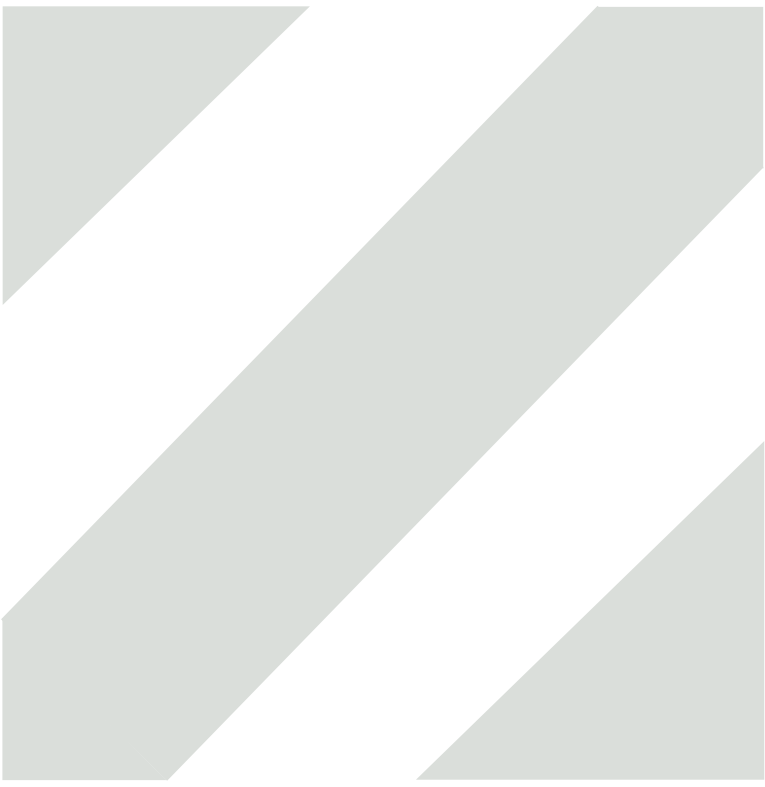
Jaarstukken 2019

Voorlopige jaarrekening 2019, vastgesteld door het dagelijks bestuur op 9 april 2020

Inhoud

Inleiding	4
I Jaarverslag	5
1. Programmaverantwoording	6
1.1 2019 in beeld	
1.2 Bestuurlijke ontwikkelingen	
1.3 Kritische prestatie indicatoren	
1.4 Wat heeft het gekost?	
2. Paragrafen	30
2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	
2.2 Onderhoud kapitaalgoederen	
2.3 Financiering	
2.4 Bedrijfsvoering	
II Jaarrekening 2019	42
1. Balans per 31 december 2019	
2. Programmarekening 2019	
3. Wet normering topinkomens (Wnt)	
4. Rechtmatigheid	
Bijlage 1 Verbonden partijen	70
Bijlage 2 Overzicht taakvelden	71
Vaststellingsbesluit	72

Inleiding

Voor u liggen de jaarstukken 2019 van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid.

Hiermee doen wij verslag over de uitvoering van de begroting 2019. Het jaarverslag is de verantwoording over de behaalde resultaten, zowel beheersmatig als financieel. Inhoudelijk wordt separaat gerapporteerd naar elk van de opdrachtgevers als verantwoording van de uitvoering van de jaarprogramma's over 2019.

In de begroting 2019 hebben wij speerpunten en prestatie-indicatoren geformuleerd. In het jaarverslag sluiten wij hierop aan en gaan we in op de resultaten.

De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag (deel I) en de jaarrekening (deel II). Het jaarverslag bevat de programmaverantwoording (wat willen we, wat hebben we daarvoor gedaan en wat heeft het gekost?) en de verplichte paragrafen. De jaarrekening bevat de balans, programmarekening en specifieke verantwoordingen.

I. Jaarverslag

1. Programmaverantwoording

Voorwoord

2019 stond in het teken van nieuwe vraagstukken. De OZHZ-adviseurs hebben zich daar volop in vastgebeten. Er is dan ook veel werk verzet. Dit heeft ertoe geleid dat we 2019 op een goede manier hebben kunnen afsluiten met een positief bedrijfsresultaat. In deze jaarstukken doet OZHZ daarover verslag.

Van alle nieuwe opgaven was de stikstofproblematiek wel de meest impactvolle. Door een deskundige en flexibele instelling van OZHZ zijn, in samenspraak met de gemeenten en provincie, de eerste stappen gezet in de aanpak. Deze bieden een goed uitgangspunt voor onze inzet in 2020.

OZHZ is daarnaast geconfronteerd met wetswijzingen op het gebied van onder andere energie en de Omgevingswet. Samen met diverse partners is het afgelopen jaar veel aandacht besteed aan de voorbereidingen op de komst van deze nieuwe wet. De duurzaamheidsadviseurs spraken bovendien met ondernemers over duurzamere vervoerskeuzes en energielabel C-verplichtingen, en ontwikkelden een dashboard voor de informatieplicht over energiebesparing.

Daarnaast zijn net als voorgaande jaren uiteraard vele vergunningen verleend, klachten behandeld en inspecties uitgevoerd. In 2019 is uitvoerig gekeken hoe deze processen geoptimaliseerd kunnen worden. Inwoners zijn geconfronteerd met onderwerpen die hun directe leefomgeving raken. Denk aan Windpark Spui in de Hoeksche Waard en de onderzoeken naar bodemverontreiniging van speeltuinen in de hele regio. OZHZ heeft in dat eerste geval diverse geluidmetingen verricht en gesprekken gevoerd met inwoners. Met betrekking tot bodemverontreiniging in speeltuinen hebben bodemexperts van OZHZ in kaart gebracht in welke gebieden verhoogde loodgehalten verwacht konden worden. Samen met gemeenten is nagegaan op welke speelplaatsen kinderen in contact kunnen komen met de grond.

In 2019 kreeg OZHZ ook te maken met bestuurlijke ontwikkelingen, zoals de aanpassing van de gemeenschappelijke regeling en daarmee de samenstelling van het dagelijks en algemeen bestuur. Veel energie is gestoken in de voorbereidingen van overgang naar de Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren (WRNA). OZHZ is er ook goed in geslaagd om nieuw personeel te werven. En dat is nodig; de inhuurmarkt wordt steeds duurder en met vast personeel kan OZHZ op een structurele manier beter in de haarvaten van de opdrachtgevers kruipen.

Nieuwe vraagstukken dus, op allerlei fronten. En die zullen er ook komend jaar weer zijn. OZHZ bereidt zich adequaat voor op de toekomst. Bijvoorbeeld door het ontwikkelen van de omgevingsscan en het beter in leven in de klant door middel van een klantreis. OZHZ heeft waardevolle kennis in huis, die de gemeenten en provincie kunnen inzetten om hun ambities te realiseren.

Dank en waardering voor alle medewerkers die zich in 2019 hebben ingezet voor een gezond en veilig Zuid-Holland Zuid!

Adri Bom-Lemstra
Voorzitter Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

1.1 2019 in beeld

Veiligheid

OZHZ draagt bij aan een veilige regio. Door het verlenen van vergunningen zorgen wij ervoor dat bedrijfsactiviteiten zo min mogelijk gevolgen hebben voor de veiligheid van bewoners in de omgeving. Dit doen wij door in een vergunning vast te leggen hoeveel en welke stoffen een bedrijf mag verwerken, uitstoten of afvoeren. Samen met bijvoorbeeld de veiligheidsregio worden risicoanalyses gemaakt om onveilige situaties zoveel als mogelijk te voorkomen. Vervolgens controleren onze inspecteurs of de bedrijven zich aan de vergunningsvoorschriften houden.

Duurzaamheid

OZHZ draagt bij aan een duurzame regio. Dit doen wij door advies te geven over een bewuster (her)gebruik van energie en grondstoffen om schade aan het milieu te voorkomen. De omgevingsdienst adviseert over energiebesparing aan bedrijfstakken zoals bijvoorbeeld zorginstellingen, scholen en bedrijven in de agrarische sector. OZHZ denkt met gemeenten mee over een duurzame inrichting van de ondergrond en omgeving. We streven hierbij naar een goede balans tussen omgevingskwaliteit en ruimte voor economische ontwikkelingen.

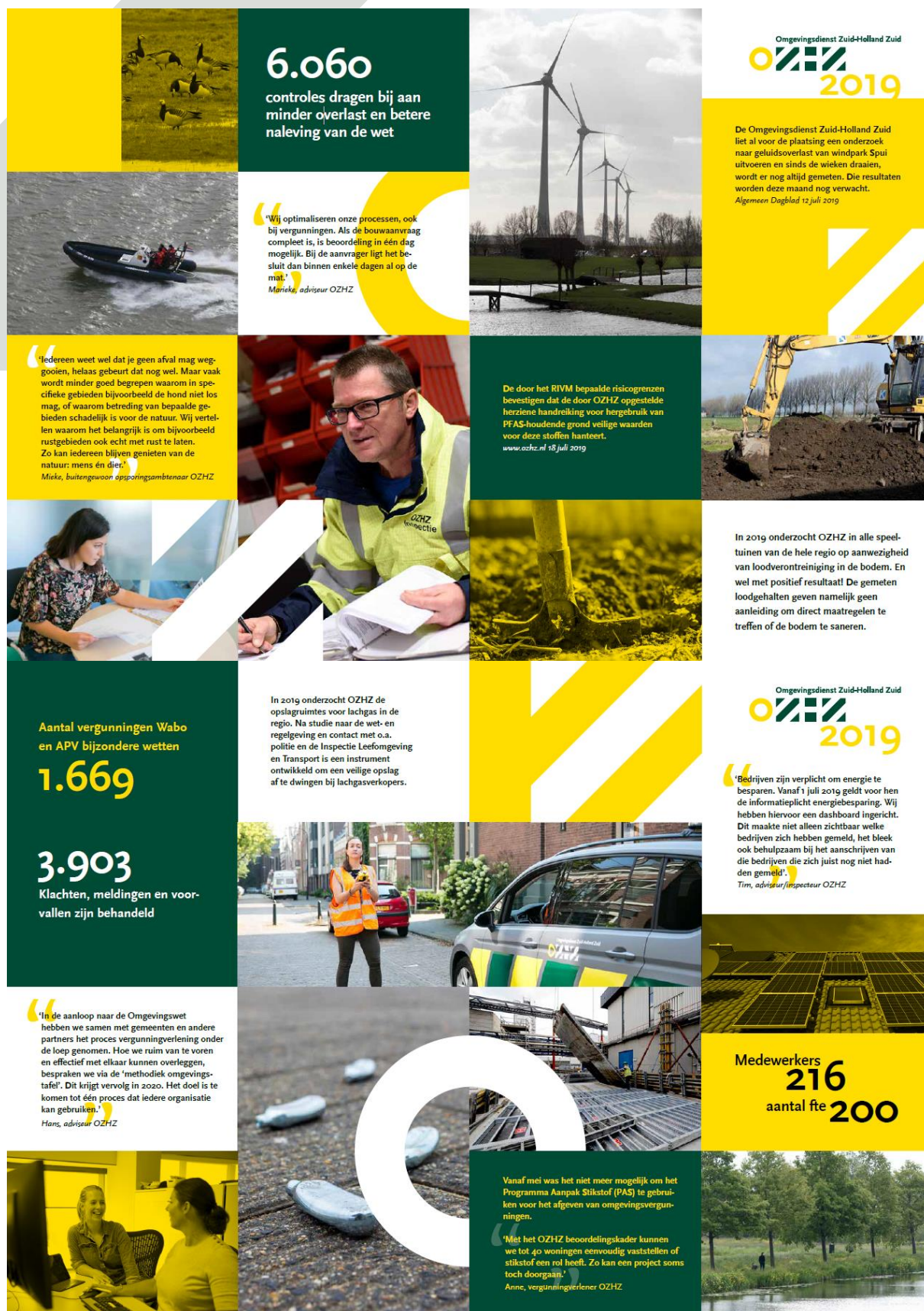
Gezondheid

OZHZ draagt bij aan een gezonde omgeving. Door het verlenen van vergunningen zorgen wij ervoor dat bedrijfsactiviteiten zo min mogelijk schadelijke effecten hebben op de gezondheid van omwonenden of het milieu. Dit gebeurt door in een vergunning vast te leggen hoeveel en welke stoffen een bedrijf mag verwerken, uitstoten of afvoeren. Vervolgens controleren onze inspecteurs of de bedrijven zich aan de vergunningsvoorschriften houden. Bij het reinigen van vervuilde bodem adviseren onze deskundigen over hoe dat zo goed mogelijk en zonder risico's voor de gezondheid kan. Daarnaast toetsen wij ook de saneringsplannen van gemeenten en bedrijven.

Leefbaarheid

OZHZ draagt bij aan een leefbare regio door in de woonomgeving overlast die bewoners een gevoel van onbehagen geeft, te signaleren en aan te pakken. OZHZ houdt toezicht op bedrijven en behandelt klachten van inwoners over milieuoverlast. Ook ondersteunen wij alle gemeenten met toezicht en handhaving bij bijvoorbeeld evenementen. De bescherming van natuurgebieden (de groene handhaving) is een speciale taak die OZHZ uitvoert voor de hele provincie. Ook op het gebied van geluid heeft OZHZ een rol. Geluidsoverlast is een breed begrip. Wat voor de ene inwoner gezellige muziek is, kan voor een andere persoon irritante herrie zijn.

Onderstaand overzicht bevat enige resultaten in één oogopslag.

1.2 Bestuurlijke ontwikkelingen

Samenstelling bestuur

In de loop van 2019 is een aantal wijzigingen in de samenstelling van het bestuur geweest. De heren Van Leenen en Slob zijn benoemd als lid van het dagelijks bestuur (DB) en de heren Van der Geest en Nederveen als lid van de auditcommissie van OZHZ. Het algemeen bestuur (AB) nam op 6 maart 2019 afscheid van de heer Janssen als voorzitter van OZHZ. Vanuit het nieuwe college van de Gedeputeerde Staten (GS) nemen de gedeputeerden mevrouw Bom-Lemstra en Baljeu thans deel aan het AB. Mevrouw Bom-Lemstra is door het AB op 21 november 2019 benoemd als voorzitter van OZHZ.

In november 2019 is de vierde wijziging van de gemeenschappelijke regeling in werking getreden. Aanpassing van de gemeenschappelijke regeling was noodzakelijk vanwege het uittreden van Leerdam en Zederik en de vorming van de nieuwe gemeenten Hoeksche Waard en Molenlanden. Daarnaast zijn met ingang van de vierde wijziging de stemverhoudingen in het AB en DB gefixeerd en enkele bepalingen toegevoegd die voortvloeien uit het regionale traject van GRIP op GR-en (onder andere bedoeld om de vertegenwoordigende organen van de deelnemers meer in positie te brengen).

Ontwikkelingen Omgevingswet

Rond de zomer 2020 wordt definitief bepaald of de Omgevingswet per 1 januari 2021 in werking treedt. Het draagvlak bij de bestuurlijke partners en de Eerste en Tweede Kamer is hiervoor medebepalend. Grootste knelpunt voor de Eerste Kamer blijft nog steeds het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Het stelsel moest minimaal een jaar voor invoering van de wet in rudimentaire vorm klaar zijn. Dat is het nog niet helemaal het geval, bleek bij een presentatie aan Eerste Kamerleden, eind vorig jaar. OZHZ heeft in elk geval 2019 benut om, samen met de ketenpartners, te werken aan de implementatie. Dat wordt in 2020 voortgezet en is gebaseerd op het Programmaplan Omgevingswet dat door het AB op 21 november 2019 is vastgesteld, als onderdeel van het Regieplan Programmasturing 2019 – 2021. Naast een vervolg op de voorbereidingen die al in gang zijn gezet (zoals het leveren van ondersteuning aan de gemeenten bij het maken van omgevingsvisies) ligt in 2020 vooral de nadruk op het vastleggen van processen en afspraken om de Omgevingswet met ingang van 1 januari 2021 te kunnen uitvoeren. Vier opgaven zijn hierbij leidend:

1. Het maken van afspraken met gemeenten en provincie over rollen, taken en bevoegdheden van OZHZ bij de uitvoering van de Omgevingswet, inclusief een financiële vertaling. Uitgangspunt is het realiseren van een zekere mate van regionale uniformiteit, waarin individuele opdrachtgevers de ruimte hebben om specifieke, inhoudelijke keuzes te maken. Afspraken zullen hun beslag krijgen in (lokale) besluitvorming waaronder het regionale uitvoeringsbeleid, de jaarprogramma's en de mandaten van de opdrachtgevers.
2. Het aanpassen en inrichten van processen, procedures en werkwijzen, inclusief de technische aspecten, om te voldoen aan de Omgevingswet.
3. Het verwerven van kennis: hierbij gaat het om het opleiden en toerusten van medewerkers van zowel OZHZ als de ketenpartners. Naast vakkennis wordt geïnvesteerd in het verder versterken van het omgevingsbewustzijn.
4. Het inbrengen van expertise: binnen deze opgave staat het inzetten van de ervaring en kennis van OZHZ en ketenpartners centraal, voordat de Omgevingswet in werking treedt. Denk hierbij aan de expertise over de regels in de bruidsschat of het adviseren over omgevingswaarden in het omgevingsplan.

OZHZ werkt bij de voorbereiding op de Omgevingswet nauw samen met alle ketenpartners in Zuid-Holland Zuid. In de werkgroep Werkprocessen zijn werkafspraken voorbereid over de inrichting van het vergunningenproces. Die afspraken zijn nodig om binnen de standaardtermijn van 8 weken een kwalitatief goede vergunning te kunnen verlenen. Gezien de succesvolle samenwerking heeft OZHZ het initiatief genomen om de werkprocessen over het voeren van vooroverleg, toezicht en handhaving en bezwaar en beroep uit te voeren.

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)

De Wkb treedt naar verwachting gelijktijdig met de Omgevingswet in werking. Omdat OZHZ voor een aantal opdrachtgevers ook de bouwtaken uitvoert wordt het wetgevingstraject intensief gevolgd.

Voordat de Wkb verantwoord in werking kan treden, moet aan een aantal voorwaarden zijn voldaan. Hierover zijn afspraken vastgelegd in het bestuursakkoord tussen de minister en de VNG. Het is de vraag of aan alle voorwaarden tijdig kan worden voldaan door de verschillende partijen. Een van de voorwaarden is bijvoorbeeld dat in aanloop naar de inwerkingtreding van de wet 10% van de aanvragen die straks onder gevolgklasse 1 vallen als proefproject uitgevoerd worden. Dit terwijl op dit moment nog aan de spelregels voor de proefprojecten wordt gewerkt en er nog onvoldoende kwaliteitsborgers zijn om de proefprojecten uit te voeren.

De Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) roept de Colleges van alle gemeenten in Nederland op zich voor te bereiden op de Wkb. Door proefprojecten te starten kunnen gemeenten meer zicht krijgen op wat de Wkb betekent voor hun organisaties. Nu al ervaring opdoen met de Wkb zorgt er voor dat gemeenten zich tijdig de nieuwe manier van werken eigen kunnen maken. Vanuit de Vereniging BWT Nederland is de impactanalyse nog verder verbeterd. Alle leden van de vereniging BWT Nederland hebben een brief ontvangen met daarin ook de oproep om deze impactanalyse te gaan uitvoeren, eventueel met hulp vanuit de VNG.

In Zuid-Holland Zuid is afgesproken dat OZHZ en de gemeenten samen optrekken bij het in beeld brengen van de impact van de Wkb op de eigen organisatie: de aard en hoeveelheid werk die overblijft, het personeel, de financiën en de bouwleges. De impact van de eerste fase kan per gemeente verschillen, onder andere omdat deze afhankelijk is van het aantal aanvragen, de mate van toetsing aan het Bouwbesluit op dit moment en de manier waarop de gemeente invulling geeft aan het nieuwe stelsel. Het effect is groter als op dit moment de bouwbesluittoets volledig wordt uitgevoerd. In 2019 zijn twee bijeenkomsten geweest met vertegenwoordigers van alle gemeenten in Zuid-Holland Zuid. Ook in 2020 zullen vanuit OZHZ bijeenkomsten worden georganiseerd.

Omgevingsveiligheid

Omgevingsveiligheid gaat over de vraag hoe de beperkte ruimte in Nederland veilig kan worden benut en hoe de risico's die mensen lopen in hun omgeving beperkt kunnen worden. Wat zijn de risico's bij bedrijven, het gebruik en transport van gevaarlijke stoffen en de veiligheid van ontwikkelende technologieën? Om hierop in te spelen adviseert OZHZ de gemeenten met projecten over omgevingsveiligheid in de omgevingsvisie, het omgevingsplan, ontwikkelingen zoals waterveiligheid en veiligheidsaspecten bij duurzaamheidsinitiatieven en wijzigingen in wet- en regelgeving (waaronder schillenbenadering in plaats van groepsrisico). Meer uitvoerend wordt ingezet op advisering over veiligheid in het kader van vergunningverlening, toezicht en concrete ruimtelijke ontwikkelingen.

Een aantal uitvoerende werkzaamheden van OZHZ wordt al enkele jaren gefinancierd vanuit het programma Veiligheid. De externe subsidie (Impuls Omgevingsveiligheid; IOV) loopt af per 31 december 2020. De VTH-gerelateerde adviezen (Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving) zijn al (grotendeels) onderdeel van de ramingen in de jaarprogramma's. Voor de EV-advisering bij ruimtelijke plannen, bijvoorbeeld het up-to-date houden van het Risicoregister Gevaarlijke Stoffen (RRGS), wordt in 2019 nog gebruik gemaakt van IOV. Omdat het beschikbare bedrag lager is dan in 2019 zijn er in de jaarprogramma's meer middelen gereserveerd

vooradvies op het gebied van externe veiligheid. Na 2020 is het aan de gemeenten en provincie of en hoe de betreffende taken zullen worden bekostigd.

Programmatische Aanpak Stikstof (PAS)

Als gevolg van de uitspraak van de Raad van State van 29 mei over de PAS is er veel onduidelijkheid ontstaan over welke activiteiten nog doorgang kunnen vinden. Als gevolg van de uitspraak is elk project dat leidt tot een toename van stikstofdepositie vergunningplicht op grond van de Wet natuurbescherming. Het Adviescollege Stikstofproblematiek heeft adviezen opgesteld voor het Kabinet. Het Kabinet treft maatregelen om de uitstoot en neerslag van stikstof te verminderen, de natuur te herstellen en de vergunningverlening verder op gang te brengen. Om dat doel in juridische zin mogelijk te maken is de Spoedwet Aanpak Stikstof vastgesteld. Het Kabinet zet samen met de provincies in op een gebiedsgerichte aanpak omdat de benodigde maatregelen per gebied kunnen verschillen. Het kabinet verkent daarnaast of een nieuwe drempelwaarde kan worden ingevoerd en heeft daarover advies van de Raad van State ontvangen. Uit dat advies blijkt dat een zeer goede onderbouwing nodig is en dat een generieke drempelwaarde niet zonder meer mogelijk is. Om bestaande stikstofrechten te kunnen inzetten voor nieuwe ontwikkelingen hebben de provincies beleid vastgesteld voor intern en extern salderen. Vergunningverlening op basis van de Wet natuurbescherming is daardoor in een aantal gevallen weer mogelijk. Zolang er echter geen duidelijkheid bestaat over de inname van dier- en fosfaatrechten is extern salderen in de agrarische sector in veel gevallen niet mogelijk.

Op initiatief van OZHZ is het overleg tussen de omgevingsdiensten in Zuid-Holland over een uniforme werkwijze tot stand gekomen. Indien initiatieven mogelijk stikstofrelevant zijn, dan vragen de omgevingsdiensten de initiatiefnemers om aanvullende gegevens te leveren door het uitvoeren van een berekening volgens de nieuwe versie van de gehanteerde calculator. Ook heeft OZHZ een handelingsperspectief voor woningbouw (initiatieven tot maximaal 40 woningen) opgesteld en verspreid naar de gemeenten in Zuid-Holland Zuid en heeft haar opdrachtgevers continue door middel van nieuwsbrieven geïnformeerd over de ontwikkelingen. Ook zijn presentaties verzorgd voor het AB en op verzoek voor Raadsleden van Dordrecht, Gorinchem en Molenlanden. De producten die voor de Zuid-Hollandse gemeentes worden ontwikkeld zijn gefinancierd uit de programma's Opgavegericht werken en Omgevingswet.

PFAS in de bodem

PFAS (poly- en perfluor alkylstoffen) komen in bijna heel Nederland voor in de bodem, meestal in lage concentraties. In het najaar van 2019 heeft dit landelijk geleid tot veel ophef, aangezien het voorkomen van deze stoffen belemmerend werkte voor grondverzet, waardoor veel weg- en waterbouwprojecten tot stilstand kwamen. In Zuid-Holland Zuid komt de stof PFOA (onderdeel van de PFAS-groep) in hogere concentraties voor dan in de rest van Nederland. Dit als gevolg van de jarenlange uitstoot door de firma Chemours/DuPont.

De gemeenten van Zuid-Holland Zuid, de Provincie Zuid-Holland en OZHZ hebben in 2016-2019 veel onderzoek laten doen naar het voorkomen en de risico's van deze stoffen in de bodem.

Al in 2018 heeft OZHZ samen met de gemeenten van Zuid-Holland Zuid een handreiking opgesteld hoe om te gaan met toepassing van PFAS-houdende grond. Sindsdien heeft het voorkomen van PFAS in onze regio tot weinig problemen geleid bij grondverzet. De landelijk ophef uit najaar 2019 is grotendeels aan onze regio voorbijgegaan.

In 2019 heeft OZHZ deelgenomen aan diverse landelijke en bovenregionale overleggen om de ervaring van OZHZ aan andere instanties over te brengen, en om op de hoogte te blijven van nieuwe ontwikkelingen. De landelijke ontwikkelingen in 2019 hebben er voornamelijk niet toe geleid dat het regionale beleid voor toepassing van PFAS-houdende grond is gewijzigd. Daarnaast zijn drie bestuurlijke informatieve overleggen georganiseerd, waarbij wethouders en bestuurders van andere betrokken instanties op de hoogte zijn gebracht van de laatste ontwikkelingen op het gebied van PFAS.

Uitvoering van 'BRIKS'-taken buiten Zuid-Holland Zuid

In de loop van 2019 zijn gesprekken gevoerd tussen OZHZ en de DCMR over het uitvoeren van de zogenoemde 'BRIKS'-taken bij bedrijven buiten Zuid-Holland Zuid. 'BRIKS' staat voor het uitvoeren van VTH taken op het gebied van bouwen, reclame, inritten, kappen en slopen, derhalve een Wabo¹-brede taakuitvoering. Het betreft specifiek de BRIKS-taken voor de Brzo²- en RIE4-bedrijven³ gelegen in de provincie Zuid-Holland, met uitzondering van de bedrijven die gelegen zijn op het grondgebied van de gemeente Rotterdam en het beheersgebied van de omgevingsdiensten Midden-Holland en West-Holland, alsmede de overige provinciale bedrijven in het beheersgebied van de DCMR, met uitzondering van die bedrijven die gelegen zijn op het grondgebied van de gemeente Rotterdam. Aanvankelijk ging het ook om de Brzo- en RIE4-bedrijven gelegen in de provincie Zeeland, maar later in 2019 werd duidelijk dat dit vooralsnog geen doorgang kon vinden.

Het uitbreiden van de BRIKS-taken past in de ambitie van OZHZ om een brede omgevingsdienst te worden. De toename van capaciteit maakt meer flexibele inzet van medewerkers mogelijk, en de toename van omzet geeft extra dekking voor vaste overheadkosten. Door het extra volume wordt dekking verkregen voor de opbouw van het functiehuis, zonder extra kosten voor de eigenaren. In het geval van de Zuid-Hollandse bedrijven gaat het dan om een nieuwe 'geconcentreerde' taak zoals nu bijvoorbeeld al het geval is voor de groene handhaving die OZHZ in de hele provincie uitvoert. Het DB en AB staan positief tegenover de verdere uitwerking van dit traject.

Streven is dat het uitvoeren van deze nieuwe taken per 1 juli 2020 gaat plaatsvinden. In een samenwerkingsovereenkomst worden afspraken vastgelegd over onder andere de opdrachtverlening, vrijwaring van OZHZ voor financiële en inhoudelijke risico's, personele zaken en eventuele aanbestedingsrechtelijke aandachtspunten.

Covid 19 pandemie

De Covid-19 pandemie in het voorjaar van 2020 is een gebeurtenis na balansdatum die geen invloed heeft op de financiële overzichten in de jaarrekening 2019, maar wel het exploitatiejaar 2020 zal raken. Tijdens het opleveren van deze jaarrekening zijn de gevolgen nog niet volledig te overzien. OZHZ streeft naar een zo veel mogelijke continuïteit van de reguliere werkzaamheden en hieruit voortvloeiende (digitale) besluitvorming.

OZHZ heeft de nodige maatregelen genomen om het werk zoveel als mogelijk doorgang te laten vinden, monitort de effecten van de crisis op de productiviteit en kosten en treedt waar nodig in overleg met de participanten, wanneer de in de jaarprogramma's gemaakte afspraken en financiële kaders onder druk komen te staan.

Het belangrijkste financiële gevolg, voor zover op dit moment valt in te schatten, is het risico van een structurele omzetsdaling en een daaruit voortvloeiende overcapaciteit op de overhead. Voorbeelden van een onrendabele overhead zijn het huisvestingscontract en de ondersteunende functies.

De paragraaf weerstandsvermogen hoofdstuk 2.1) beschrijft welke beheersmaatregelen OZHZ heeft getroffen. In geval van omzetsdaling zal de flexibele capaciteit worden afgebouwd. Het weerstandsvermogen voorziet in een daling van de omzet binnen de kaders van de bijdrageverordening. Alle participanten hebben de mogelijkheid om zonder frictie een volumekorting toe te passen van 8% in 4 jaar.

Bij een grotere korting is een frictievergoeding verschuldigd⁴. Structurele effecten op de exploitatie komen tot uiting in aanpassing van het uurtarief. Een eventueel gerealiseerd negatief resultaat van OZHZ komt ten laste van de deelnemers⁵.

¹ Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht

² Besluit Risico's Zware Ongevallen

³ Richtlijn Industriële Emissies

⁴ Bijdrageverordening OZHZ, artikel 5

1.3 Kritische Prestatie indicatoren

1. Algemeen

OZHZ wordt voor 85% gefinancierd op basis van geleverde producten. Met de gemeenten zijn prestatieafspraken gemaakt. OZHZ moet deze afspraken binnen een bandbreedte van 90% - 110% realiseren.

De omzet van OZHZ is per taakveld in verschillende mate variabel. Voor de wettelijke taken geldt dat budgetten binnen zekere marges mogen fluctueren. Voor de adviestaken geldt dat er tot dusver geen sprake is van enige verplichting voor gemeenten om opdrachten bij OZHZ neer te leggen. Wel onderschrijft het bestuur het "preferred suppliership" van OZHZ.

Speerpunt	Prestatie indicator	Realisatie 2019
Taakuitvoering vindt plaats binnen de door het AB gestelde kaders voor financiën en kwaliteit (bijdrageverordening)	Taakuitvoering van OZHZ voldoet aan de VTH-kwaliteitseisen.	OZHZ voldoet niet volledig aan de VTH-kwaliteitseisen
	Producten en prestaties worden gerealiseerd binnen een bandbreedte van 90-110% van het jaarprogramma.	Realisatie PZH (96,3%) Er is sprake van onderbesteding, maar realisatie blijft binnen bandbreedte.
		Realisatie gemeenten (gewogen gemiddelde 104,1%) bevindt zich op totaalniveau binnen de bandbreedte
Opdrachtgevers worden actief geïnformeerd.	2 maal per jaar voortgang- en 1 maal per jaar jaarrapportages conform planning in jaarprogramma	Jaarrapportage 2019 en voortgangsrapportages 2019 conform planning opgesteld.
Periodiek overleg met de opdrachtgever	1 maal per maand vindt gesprek met de gedeputeerde plaats 2 maal per jaar met wethouders 1 maal per 4 maanden ambtelijk MARAP-overleg	Het periodiek overleg met de gedeputeerde en wethouders heeft in de verslagperiode consequent plaatsgevonden. Ook de ambtelijk MARAP overleggen zijn conform planning gevoerd.

Het algemene beeld is dat de opdrachtgevers binnen de afgesproken bandbreedte (90%-110%) van het budget uitkomen. Per opdrachtgever is dit beeld echter divers.

De realisatie van de provinciale omzet (96,3%) is achtergebleven bij de planning. De achterstand betreft met name de actualisatie van vergunningen en houdt verband met het moeilijk invullen van vacatures aan het begin van het jaar.

De realisatie op de gemeentelijke wettelijke taken heeft de planning overschreden (104,1%). Het beeld varieert sterk per opdrachtgever. Regiobreed is sprake van een toename van het aantal klachten en meldingen. Meer specifiek is er een toenemende vraag naar vergunningen APV en bouw vanwege de hoogconjunctuur. Hier staan hogere legesopbrengsten tegenover. OZHZ is in 2019 individueel met de opdrachtgevers in gesprek geweest over bijsturingssacties, bijstellingen van het jaarprogramma en de financiële consequenties.

⁵ Gemeenschappelijke Regeling OZHZ, artikel 26

OZHZ heeft in 2019 een quick scan uitgevoerd naar de kwaliteitscriteria. Conclusie is dat OZHZ grotendeels voldoet. Dit is nog niet helemaal het geval voor het criterium ketentoezicht. OZHZ voldoet niet aan het criterium vergunningverlening afval.

Speerpunt	Prestatie indicator	Realisatie 2019
Productiviteit	Het aantal productieve uren per FTE bedraagt 1.410 uur. De productiviteitsnorm bedraagt daarmee 63,6 %	De productiviteit bedraagt 60,4%
Aandeel overhead	Het aandeel uren overhead ten opzichte van het totaal aantal uren is genormeerd op 27,3%	Het overheadpercentage is 27,2%
Flexibele capaciteit	Het aandeel uren inhuur ten opzichte van het totaal aantal uren is gemiddeld 15%	Het aandeel inhuur bedraagt 16,7%
Ziekteverzuim	OZHZ hanteert een norm van 5% voor ziekteverzuim.	Het ziekteverzuim bedraagt 4,6%

Productiviteit en overhead

Door de ontwikkelingen in de externe omgeving (uittredingen, nieuwe taken en een krappe arbeidsmarkt) en de instroom van nieuwe medewerkers is de productiviteit achtergebleven met ruim 3%. Dit is financieel opgevangen door een hogere omzet en achterblijvende materiële kosten.

Flexibele formatie en flexibele schil

De flexibele capaciteit (norm 15%) bestaat uit de flexibele formatie (circa 10%) en de flexibele schil (5%). De wervingsacties eerder dit jaar hebben bijgedragen aan de invulling van circa 85% van de vacatures. Met de overdracht van werkzaamheden kon de inhuur niet in hetzelfde tempo worden afgebouwd. Effect is dat de flexibele capaciteit met 16,7% iets hoger uitkomt dan de norm.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim over 2019 bedraagt 4,6%. Ten opzichte van 2018 is sprake van een daling van 1,1%. Wel is er nog sprake van een aantal gevallen van langdurig ziekteverzuim. OZHZ voert een gericht re-integratiebeleid om deze medewerkers weer aan het arbeidsproces te laten deelnemen.

2. Vergunningen en meldingen

Vergunningaanvragen moeten binnen wettelijke termijnen worden afgehandeld en meldingen moeten beoordeeld worden op juistheid en volledigheid. De door de burgers en bedrijven ingediende documenten worden getoetst en leiden bij volledigheid en juistheid tot een bevestigingsbrief of een beschikking.

Speerpunt	Prestatie indicator	Realisatie 2019
Tijdige en geïntegreerde vergunningen	<u>Regulier</u> : 99% van de reguliere vergunningen dient binnen de wettelijke termijn verleend te zijn.	99% van het aantal besluiten is binnen de termijn verleend.
	<u>Uitgebreid</u> : 95% van de uitgebreide vergunningen dient binnen de wettelijke termijn verleend te zijn. Bij wettelijke termijn moet gedacht worden aan de mogelijkheden die de wet biedt, dus inclusief mogelijke verlenging.	86% van het aantal besluiten is binnen de termijn verleend.
Risicobeheersing	99% van de besluiten wordt niet vernietigd dan wel krijgt positief advies bij de rechtbank/Raad van State dan wel de bezwaarschriftencommissie	100% van de zaken is in stand gebleven.
Dienstbaarheid	Klanttevredenheid: Het gemiddelde van het KTO is minimaal een 7 ⁶ .	Er zijn 4 uitnodigingen verzonden voor het afsteken van vuurwerk, maar geen reacties.
		Er zijn 5 uitnodigingen verzonden voor een milieuvergunning, 1 reactie ontvangen: tevreden over afwikkelen van de aanvraag.

Toelichting

OZHZ heeft in 2019 de KPI's "tijdige vergunningen reguliere procedure" en "risicobeheersing" gehaald. Dit geldt helaas niet voor de realisatie van het speerpunt "tijdige vergunningen uitgebreide procedure". Dit is voor een belangrijk deel terug te voeren op een ondercapaciteit bij de vergunningverleners vanwege krapte op de arbeidsmarkt, begin 2019. Gedurende 2019 is de ondercapaciteit bij de vergunningverleners voor een belangrijk deel teruggedrongen. De realisatie is daardoor verbeterd van 69% (4 maanden), naar 84% (8 maanden) naar 86% over geheel 2019. In de periode april tot en met december is de KPI gehaald. Het vertragen van een besluit gebeurt doorgaans in afstemming met de aanvrager. OZHZ is in 2019 niet in gebreke gesteld.

⁶ OZHZ vraagt met ingang van 1-1-2019 geen kwantitatief waardeoordeel meer.

3. Toezicht en handhaving

OZHZ houdt toezicht en handhaaft de relevante wettelijke bepalingen. Bij toezicht wordt informatie verzameld en een oordeel gevormd over het feit of een activiteit voldoet aan de in de vergunning en regels gestelde eisen. Onder handhaving wordt verstaan het opleggen van sancties (bestuursrechtelijk en/of strafrechtelijk) indien uit het toezicht blijkt dat niet aan de gestelde eisen wordt voldaan.

OZHZ hanteert als kritische prestatie-indicator de zogenaamde "toezichtdichtheid" (TD). Toezichtdichtheid is het percentage uitgevoerde periodieke controles in een verslagperiode ten opzichte van het aantal geplande periodieke controles in het jaarprogramma.

Daarnaast hanteert OZHZ de indicator "naleving" (NA). De definities van provincie en gemeenten verschillen van elkaar. Naleving actueel heeft betrekking op de provinciale taken. Naleving actueel is het aantal beoordelingspunten dat in orde is ten opzichte van het aantal gecontroleerde beoordelingspunten aan het einde van een verslagperiode.

De gemeenten hanteren de indicator Naleving initieel voor het toezicht conform het Regionaal Uitvoeringsniveau (RUN) en integraal toezicht. Naleving initieel is het aantal uitgevoerde initiële periodieke milieucontroles zonder overtredingen ten opzichte van het aantal uitgevoerde initiële periodieke milieucontroles aan het einde van een verslagperiode.

Speerpunt	Prestatie indicator	Realisatie 2019
Betrouwbaarheid Provincie	<u>Provincie Grijs:</u> TD = 100% NA-actueel >= 90%	TD = 100% NA-actueel = 77% NA-initieel = 68%
	<u>Provincie Groen:</u> TD = 100% NA-actueel >= 90%	TD = 102% NA-actueel = 99%
	<u>Provincie Bouw en sloop:</u> Geen norm afgesproken voor NA	NA-initieel bouwfase = 77% NA-initieel sloopfase = 90%
Betrouwbaarheid Gemeenten	<u>Gemeenten RUN⁷ milieu periodiek toezicht:</u> TD milieu = 100% NA-initieel >= 60%	TD = 101% NA-initieel = 54% NA-actueel = 84%
	<u>Gemeenten RUN integraal periodiek toezicht:⁸</u> TD integraal = 100% NA-initieel >=60%	
Betrouwbaarheid Gemeenten AL, DO, ML	<u>Gemeenten Bouw en sloop (incl. asbest)⁹:</u> Voor de bouw- en sloopfase is geen KPI TD vast te stellen. Afhankelijk van het soort bouw- of sloopplan geeft het beleid aan of toezicht noodzakelijk is.	TD = 93% NA-initieel = 39% NA-actueel = 68%
	NA-initieel >= 70%	Bouwfase NA-initieel = 80% Sloopfase NA-initieel = 95%
Risicobeheersing	80% van de zaken die bij de bezwarencommissie, rechtbank en afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State worden behandeld blijft in stand.	Realisatie = 87%

⁷ Regionaal Uitvoeringsniveau (RUN)

⁸ Deze werkzaamheden zijn uitgevoerd voor de gemeenten Alblasserdam, Dordrecht en Molenlanden.

⁹ Deze werkzaamheden zijn uitgevoerd voor de gemeenten Alblasserdam en Dordrecht en tot 1 april 2019 uitgevoerd voor de gemeente Molenlanden.

Provincie

De toezichtdichtheid bij het uitvoeren van periodieke controles milieu is conform de norm.

De actuele naleving van de gecontroleerde bedrijven is stabiel en komt overeen met de realisatie over 2018 (76%). De overtredingen betreffen voornamelijk gedragsvoorschriften met relatief beperkte gevolgen voor het milieu. OZHZ heeft de indruk dat bedrijven vanwege de economische omstandigheden minder ervaren personeel aanneemt met ook minder kennis van bedrijfsvoering en instructies. OZHZ ervaart dat het aanschrijven en uitvoeren van hercontroles veelal voldoende zijn om de bewustwording en naleving te verbeteren.

Gemeenten RUN-milieu periodiek toezicht

De toezichtdichtheid bij het uitvoeren van periodieke controles milieu is met 101% iets boven de norm. Veelal had dit te maken met de oprichting van een milieurelevante activiteit of klachten van omwonenden.

De initiële naleving van de gecontroleerde bedrijven is ten opzichte van 2018 (41%) verbeterd. Het percentage blijft achter bij de norm. Ook gemeentelijke bedrijven leven de gedragsvoorschriften niet structureel na. Wat OZHZ betreft illustreert dit dat bedrijven toezichts- en handhavingsdruk nodig hebben om voorschriften te blijven naleven.

Gemeenten RUN Wabo-breed integraal periodiek toezicht

De norm voor toezichtdichtheid is met 93% nagenoeg gerealiseerd. De gemeenten Alblasserdam en Dordrecht hebben vanwege ontwikkelingen in de externe omgeving ingegrepen op het controleprogramma. Respectievelijk 3 van de 30 en 25 van de 261 geplande periodieke integrale controles zijn niet uitgevoerd. Het controleprogramma van gemeente Molenlanden is in 2019 volledig gerealiseerd.

De initiële naleving van de gecontroleerde bedrijven en instellingen is stabiel ten opzichte van de tweede periode in 2019 (41%). In vergelijking met 2018 is de naleving afgenomen. Dit is met name toe te wijzen aan de uitbreiding van de taken in Molenlanden¹⁰, waarbij een nieuwe groep aan bedrijven en instellingen is gecontroleerd. Ook hier geldt dat overtredingen vooral betrekking hebben op gedragsvoorschriften. Bij bedrijven en instellingen met tekortkomingen, treedt OZHZ op conform de landelijke handhavingstrategie.

¹⁰ integraal toezicht in deel voormalig gemeente Molenwaard

4. Beoordelingen en beschikkingen bodem

OZHZ levert expertise op het gebied van geluid, lucht, bodem en externe veiligheid aan zijn opdrachtgevers voor het ontwikkelen, inrichten en beheren van een duurzame leefomgeving. Om de kwaliteit te beoordelen van de producten, waarvoor geen wettelijke termijn bestaat en ook een toets bij de rechter niet van toepassing is, is een klanttevredenheidsonderzoek (KTO) de meest geëigende aanpak. OZHZ voert regulier klanttevredenheidsonderzoek uit met behulp van projectevaluaties voor de adviestaken.

Speerpunt	Prestatie indicator	Realisatie 2019
Beoordeling en beschikking bodem		
Tijdigheid	Minimaal 90% van de producten wordt afgerond binnen de termijn.	87% (cumulatie kort- en langlopende procedures)
Risicobeheersing	99% van de besluiten wordt niet vernietigd dan wel krijgt positief advies bij de Awb-commissie, rechtbank en Raad van State.	99%
	80% van de zaken die bij Awb-commissie, Rechtbank en Raad van State worden behandeld blijft in stand.	50%
Klanttevredenheid	Geen norm. Onderzoeksvragen gericht op de kwaliteit van product en dienstverlening	Een respondent heeft aangegeven ontevreden te zijn, de rest van de respondenten geeft aan tevreden tot zeer tevreden te zijn.

Tijdigheid

Voor de KPI 'Tijdigheid' ligt de realisatie met 87% enkele procenten onder de norm van 90%. De oorzaak is tweeledig. Enerzijds is er ondercapaciteit ten gevolge van schaarste in gespecialiseerd personeel. Anderzijds is er extra inzet gerealiseerd op een aantal complexe dossiers (Ashland, DB-Holding, Nedstaal-terrein) en specifieke dossiers zoals Omgevingswet in combinatie met de 'warme overdracht' van bodemtaken. De termijnoverschrijding heeft niet tot een 'lex silencio' dan wel een beroep op Wet dwangsom geleid.

OZHZ blijft zich inzetten voor uitbreiding van de capaciteit van het bodemteam. De schaarste op de arbeidsmarkt doet zich al enkele jaren voor en raakt de hele branche en is daarmee een blijvend zorgpunt. Niet uitgesloten kan worden dat deze schaarste alsmede het belang dat wordt toegekend aan zorgvuldige uitvoering van het dossier 'warme overdracht' leidt tot herprioritering van activiteiten.

Risicobeheersing

In het verslagjaar is een beroep behandeld door de Raad van State. De Raad van State heeft geconcludeerd dat de risicobeoordeling gebaseerd dient te worden op het feitelijke gebruik (groen met natuurwaarden), in plaats van het beoogde gebruik. Daarmee is van spoedeisendheid geen sprake waarna het bestreden besluit is vernietigd.

In 2019 is eveneens een bezwaar behandeld bij de bezwaarschriftencommissie van de gemeente Dordrecht. Het bezwaar had betrekking op de omgevingsvergunning voor de kap van een boom en een daarmee samenhangende beschikking Wet Bodembescherming. Het bezwaar op de omgevingsvergunning is afgewezen en het bezwaar op de beschikking Wet Bodembescherming is niet ontvankelijk verklaard.

Klanttevredenheid

In 2019 is conform de KTO-systematiek die de vijf omgevingsdiensten in de provincie Zuid-Holland gebruiken, de klanttevredenheid gemonitord. Een respondent was ontevreden over de dienstverlening. Met deze respondent is contact opgenomen. Geconcludeerd is dat de communicatie over het afwijken van de gebruikelijke reactietermijn vanuit OZHZ ongelukkig is geweest. Deze casus is intern geëvalueerd. De overige respondenten zijn tevreden tot zeer tevreden.

1.4 Wat heeft het gekost?

1.4.1 Resultaat 2019

De programmarekening 2019 sluit met een positief saldo van € 253.000. In vergelijking met de bijgestelde begroting bij de tweede bestuursrapportage (€ 126.000) is er sprake van een voordeel van € 127.000. Onderstaand is de analyse op hoofdlijn weergegeven. Voor de meer inhoudelijke toelichting op de baten en lasten wordt verwezen naar de resultatenrekening (hoofdstuk 1.4.2).

Onderstaand is op hoofdlijn de analyse van het verschil weergegeven:

Programmarekening 2019 Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid	Vershil
Analyse resultaat	
Hogere urenomet	216
<i>Gerelateerde hogere kosten flexibele schil</i>	34-
Overige baten en vrijval onvoorzen	66
Lagere kosten eigen personeel	188
Lagere bedrijfskosten	120
Lagere onttrekking reserve frictiekosten	431-
Totaal	126

Bedragen x € 1.000

- In 2019 is sprake van een hogere urenomet vanwege extra werk voor APV, bodem en bouw. De hogere urenomet (€ 216.000) heeft in beperkte mate geleid tot hogere inhuurkosten.
- OZHZ heeft diverse incidentele meevallers gerealiseerd vanwege vrijval van de post onvoorzen en enkele onverwachte baten (€ 66.000).
- De kosten van het eigen personeel zijn lager dan begroot omdat het cao-effect is meegevallen (€ 122.000). Ook de overige personele kosten zoals reiskosten, consumptieve kosten en lease vallen lager uit (€ 66.000).
- De lagere bedrijfskosten betreffen ICT, externe expertise, kopieerkosten en onderhoud huisvesting. Een deel van de ICT kosten wordt geactiveerd en zorgt voor structureel hogere kapitaallasten.
- De frictiekosten vallen aanmerkelijk lager uit (€ 431.000). De kosten van het eigen personeel zijn lager dan begroot door de uitstroom. Het negatieve effect op de productiviteit valt mee hetgeen leidt tot lagere kosten van de flexibele schil. Ook zijn de inhuurtarieven minder sterk gestegen dan begroot.

1.4.2 Resultatenrekening 2019

Programmarekening 2019 Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid	Realisatie 2018	Begroting Primair 2019	Begroting Bijgesteld 2019	Realisatie 2019	Verschil
---	--------------------	---------------------------	------------------------------	--------------------	----------

Baten

Inwonerbijdrage	2.029	2.029	2.080	2.095	15
Wettelijke taken	20.432	16.386	19.871	20.007	136
Offerte- en subsidietaken	2.807	2.401	2.522	2.832	310
Overige baten	60	-	94	117	22
Frictievergoeding	-	6.363	2.321	2.321	-
Totaal baten	25.329	27.179	26.888	27.371	483

Lasten

Personeelskosten	20.952	16.596	20.715	20.561	154-
Kapitaallasten	219	243	238	246	8
Ondersteuning SCD	1.722	1.647	1.775	1.715	60-
Huisvesting	522	499	519	501	18-
Overige bedrijfskosten	960	1.006	907	857	50-
Additionele productkosten	1.241	1.267	1.275	1.505	230
Onvoorzien	124	208	100	71	29-
Overige bijzondere posten	71-	374	309	-	309-
Totaal lasten	25.670	21.841	25.838	25.456	382-

Gerealiseerd van baten en lasten	340-	5.339	1.050	1.916	866
---	-------------	--------------	--------------	--------------	------------

Onttrekkingen aan reserves	440	1.024	1.398	658	740-
Toevoegingen aan reserves	-	6.363	2.321	2.321	-

Gerealiseerd resultaat	100	0	127	253	126
-------------------------------	------------	----------	------------	------------	------------

<i>Waarvan algemeen dekkingsmiddel</i>	<i>20.432</i>	<i>16.386</i>	<i>19.871</i>	<i>20.007</i>	<i>136</i>
--	---------------	---------------	---------------	---------------	------------

Bedragen x € 1.000

1.4.3 Baten

De totale baten komen € 483.000 hoger uit dan begroot.

Inwonerbijdrage (€ 15.000 hogere baten)

De inwonerbijdrage is een lumpsumbudget en kan worden beschouwd als een algemeen dekkingsmiddel. Vanuit de inwonerbijdrage worden kosten gedekt, samenhangend met het bestuur van OZHZ en activiteiten van inspecteurs, vergunningverleners en adviseurs, die indirect ten goede komen aan alle opdrachtgevers. Voorbeelden zijn: relatiebeheer, kwaliteitszorg, databeheer, informatievoorziening en algemene taken van de wachtdienst.

De realisatie van de inwonerbijdrage (€ 2,095 mln.) is € 15.000 hoger dan begroot. Het verschil betreft de indexatie 2019 van de bijdrage van de Provincie Zuid-Holland die per abuis niet was begroot.

Wettelijke taken milieu/bouw/gebruik (€ 136.000 hogere baten)

OZHZ maakt in de individuele jaarprogramma's per opdrachtgever afspraken over de uit te voeren activiteiten en budgetten. Verantwoording vindt plaats door middel van financiële maandrapportages en de bestuursrapportages.

Het budget wordt per kwartaal op voorschotbasis bij de opdrachtgevers in rekening gebracht. Jaarlijks vindt nacalculatie plaats aan de hand van de geleverde prestatie/producten.

De begroting is in 2019 positief bijgesteld met € 3,5 mln. De realisatie 2019 (€ 20,0 mln.) is hoger (€ 136.000) dan de bijgestelde begroting. Belangrijkste reden is extra werk voor het jaarprogramma Dordrecht, Alblasserdam, Papendrecht, Hendrik Ido Ambacht en Molenlanden. Het gaat om omgevingsvergunningen milieu, omgevingsvergunningen bouw, taken in het kader van APV en een toename van het aantal klachten en meldingen. Veelal is er een relatie met de hoogconjunctuur. De hogere omzet heeft geleid tot hogere kosten van de flexibele capaciteit (zie personeelskosten) en hogere additionele productkosten.

Offerte- en subsidietaken (€ 310.000 hogere baten)

Adviezen en projecten hebben een incidenteel karakter. Opdrachtgevers verstrekken op basis van een offerte of programma een opdracht voor een specifiek advies of onderzoek. Afrekening vindt plaats op basis van gerealiseerde uren of een vaste offerteprijs. De raming van de primaire begroting is doorgaans behoedzaam, vanwege het onzekere karakter van de omzet. De begroting is in 2019 positief bijgesteld met € 121.000 op grond van de tussentijdse realisatie.

De realisatie van € 2,832 mln. is hoger uitgekomen (€ 310.000) dan de bijgestelde begroting. De hogere omzet heeft geleid tot hogere kosten van de flexibele capaciteit (zie personeelskosten) en hogere additionele productkosten. OZHZ ontvangt een bijdrage van de provincie Zuid-Holland (PZH) voor de Impuls Omgevingsveiligheid (IOV). De bijdrage in 2019 bedraagt € 151.909. De besteding is uitgekomen op € 167.049.

Overige baten (€ 22.000 hogere baten)

De overige baten hebben betrekking op fiscale inhoudingen voor bedrijfsauto's, fietsregeling en bedrijfsfitness, doorbelaste kosten aan andere overheidsorganisaties en de verkoop van activa.

De raming van de overige baten is in 2019 tussentijds verhoogd met € 94.000. De realisatie bedraagt € 117.000. De realisatie is hoger dan begroot vanwege een gedeeltelijke inning van een in 2018 aangemerkte dubieuze vordering.

Frictievergoeding (nihil)

In de primaire begroting 2019 was sprake van een geraamde frictievergoeding van € 6,363 mln. vanwege de uittreding van de gemeenten Leerdam en Zederik en de terugname van bouwtaken van de gemeente Molenlanden. De raming was gebaseerd op de frictiebepalingen in de Gemeenschappelijke Regeling OZHZ. De uiteindelijke bepaling van de frictievergoeding heeft mede op aangeven van de begeleidingscommissie plaatsgevonden op basis van een reële-kosten methode. Tevens heeft vermindering kunnen plaatsgevonden door de vrijwillige overname van personeel. Ook draagt het verkrijgen van nieuwe taken van de gemeente Molenlanden bij aan een verlaging van de frictievergoeding.

De door het AB vastgestelde frictievergoeding bedraagt € 2,231 mln. Het aandeel van de gemeenten Leerdam en Zederik bedraagt € 1,741 mln., dat van de gemeente Molenlanden bedraagt € 580.578. De frictievergoeding is wordt toegevoegd aan een bestemmingsreserve waaruit de frictiekosten worden gedekt.

De realisatie is conform de bijgestelde begroting.

1.4.4 Lasten

De totale lasten komen € 382.000 lager uit dan begroot.

Personeelskosten (€ 154.000 lagere lasten)

Onder personeelskosten vallen de kosten van eigen personeel en de kosten van inhuur. Voor het capaciteitsbeleid wordt verwezen naar de paragraaf Bedrijfsvoering (hoofdstuk 2.4).

De begroting is in 2019 tussentijds fors bijgesteld (€ 4,1 mln.) vanwege de inhuur van extra flexibele schil. Dit houdt verband met de hogere omzet vanwege extra taken en frictiekosten ten gevolge van de uittreding Vijfheerenlanden/Molenlanden.

Parallel aan de uittreding van Vijfheerenlanden en de terugname van bouwtaken Molenlanden hebben diverse opdrachtgevers in het najaar 2018 de hoeveelheid VTH-taken (en budgetten) aanzienlijk verruimd en/of extra expertisetaken neergelegd bij OZHZ. OZHZ voerde tegelijkertijd een terughoudend vacaturebeleid en bevorderde de uitstroom van medewerkers naar uittrekkende gemeenten.

Door deze ontwikkelingen is OZHZ van start gegaan met een aanzienlijke opgave om de organisatie weer op te bouwen en de vacatures in te vullen. Door middel van extra inhuur is voorzien in de benodigde capaciteit om het werk uit te voeren.

Begin 2019 heeft een omvangrijke wervingscampagne plaatsgevonden. Dit heeft geresulteerd in de instroom van nieuwe medewerkers en een beperkte vacatureruimte.

De totale personeelskosten 2019 bedragen € 20,561 mln. en komen daarmee lager uit (€ 154.000) dan de bijgestelde begroting. De onderverdeling in eigen personeel en flexibele capaciteit is als volgt:

Personele lasten	begroting	realisatie	verschil
Personeelskosten OZHZ	15.960	15.772	188-
Flexibele capaciteit	4.755	4.789	34
Totaal personele lasten	20.715	20.561	154-

Bedragen x € 1.000

De kostenonderschrijding op het eigen personeel is marginaal (1,0%).

Hoewel de procentuele salarisstijging voortvloeiend uit de cao-onderhandelingen de gehanteerde loonindexatie overstijgt, is er sprake van een effectieve daling van de loonkosten. Dit wordt veroorzaakt doordat de cao-aanpassing effectief is per 1 oktober 2019 en een compensatie voor de eerdere maanden lager uitkomt dan de loonindexatie. Dit wordt versterkt doordat de cao-aanpassing geen invloed heeft op de pensioengrondslag 2019. De totale loonkosten van het eigen personeel vallen daardoor € 122.000 lager uit dan de bijgestelde begroting. Tevens is er een daling zichtbaar van de overige personeelskosten (€ 66.000). De daling betreft de reiskosten (€ 34.000) en consumptieve kosten (€ 25.000). Ook het effect van de beëindiging van de leaseregeling is hoger dan begroot; in die zin dat de kosten sterker dalen (€ 6.000).

De inhuurkosten zijn slechts € 34.000 hoger dan begroot. Dit, terwijl de urenomzet € 216.000 hoger was.

De geraamde productiviteitsdaling ten gevolge van de uittreding heeft zich in de praktijk in veel mindere mate voorgedaan. Ook de inhuurtarieven zijn minder sterk gestegen dan verwacht.

Kapitaallasten (€ 8.000 hogere lasten)

De kapitaalgoederen van OZHZ betreffen voornamelijk specifieke investeringen in de huisvesting en ICT. De omvang van de kapitaalgoederen is relatief beperkt, aangezien OZHZ de kapitaalgoederen grotendeels huurt of leaset. Voorbeelden zijn het huurcontract inzake Post 120, de uitbesteding van de ICT-dienstverlening bij het SCD en leasecontracten voor het wagenpark. Voor de omvang en samenstelling van de kapitaalgoederen wordt verwezen naar de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen (hoofdstuk 2.2.).

De realisatie (€ 246.000) is iets hoger dan begroot (€ 238.000). De hogere lasten zijn het resultaat van de aanschaf en vervanging van hardware waaronder mobiele bedrijfstelefoons en mobile devices.

Bij de vorming van OZHZ zijn de vaar- en voertuigen en specifieke apparatuur “om niet” overgenomen van de provincie. De onderhoud- en gebruikskosten van deze activa worden gedekt uit de provinciale bijdrage.

Ondersteuning SCD (€ 60.000 lagere lasten)

De ondersteuning door het SCD heeft betrekking op de dienstverlening met betrekking tot ICT, personeelsdiensten, inkoop, verzekering en juridische diensten. Bij eerdere begrotingswijzigingen is de begroting positief bijgesteld met € 129.000. De bijstelling had betrekking op de indexering (€ 50.000), extra ICT-dienstverlening (€ 42.000) en een andere verhouding tussen de vaste en variabele kostencomponenten (€ 37.000).

De realisatie 2019 bedraagt € 1,715 mln. en is lager dan begroot (-/- € 60.000).

De onderverdeling per onderdeel is als volgt:

Ondersteuning SCD	begroting	realisatie	verschil
ICT	1.427	1.366	61-
Personeel en organisatie	349	349	1
Totaal ondersteuning SCD	1.775	1.715	60-

Bedragen x € 1.000

De onderbesteding heeft vooral een technisch karakter en heeft geen effect op de dienstverlening. Een deel van de ICT aanschaf is geactiveerd en leidt tot structureel hogere kapitaallasten. Ook de variabele kosten zijn lager dan begroot.

Huisvesting (€ 18.000 lagere lasten)

Per 2016 heeft OZHZ een huurcontract afgesloten voor de locatie post 120 te Dordrecht. In 2019 is de begroting tussentijds verhoogd met € 20.000 vanwege de indexering en hogere onderhoudskosten.

De realisatie 2019 van € 501.000 is € 18.000 lager dan begroot. De oorzaak ligt in lagere onderhoudskosten (€ 7.000) en een positieve afrekening van de servicekosten (€ 11.000).

Overige bedrijfskosten (€ 50.000 lagere lasten)

De overige bedrijfskosten hebben betrekking op software licenties, externe advies- en accountantskosten, Arbo, kantoorbenodigdheden, facilitaire kosten, verzekeringen, etc.

De raming is bij de tussentijdse begrotingswijzigingen neerwaarts aangepast met € 100.000. De bijstelling was voornamelijk het resultaat van het overbrengen van personeel gerelateerde kosten naar de personeelslasten en portokosten naar het SCD.

De realisatie 2019 (€ 857.000) blijft achter bij de begroting. Het verschil van -/- € 50.000 heeft voor het merendeel betrekking op de kopieerkosten (€ 25.000) en externe kosten, zoals expertise, accountant en kwaliteitszorg (tezamen € 20.000). De overige lagere kosten (€ 5.000) zijn het resultaat van diverse posten.

Additionele productiekosten (€ 230.000 hogere lasten).

De additionele productiekosten worden direct in rekening gebracht bij de opdrachtgevers. Het kan daarbij gaan om externe (juridische) expertise, uitgevoerde werkzaamheden door aannemers, etc.

De raming is bij de tussentijdse begrotingswijzigingen marginaal bijgesteld (€ 8.000), op grond van de realisatie. De realisatie 2019 (€ 1,5 mln.) is fors hoger (€ 230.000) dan de bijgestelde begroting. OZHZ heeft in de laatste vier maanden relatief veel werkzaamheden uitbesteed; onder meer op het gebied van bodem en de actualisatie van vergunningen. Het effect op het financiële resultaat is nihil, omdat de hogere lasten leiden tot overeenkomstige hogere baten.

Onvoorzien (€ 29.000 lagere lasten)

Het budget onvoorzien is onderdeel van het weerstandsvermogen en bedoeld voor afboeking van niet factureerbare uren (onderhanden werk) en overige onvoorziene tegenvallers.

Bij eerdere begrotingswijzigingen is de raming neerwaarts (€ 108.000) bijgesteld.

De realisatie 2019 (€ 71.000) is lager dan begroot. De post onvoorzien is als volgt aangewend

Onvoorzien	realisatie
Verliesvoorziening	31
Toename verlofstuwmeer	33
Overig	6
Totaal onvoorzien	71

Bedragen x € 1.000

Op grond van de analyse van doorlopende projecten is per saldo € 31.000 afgeboekt of een voorziening gevormd vanwege oninbaarheid.

Het verlofstuwmeer is toegenomen. Ook hier is een relatie met de extra omzet en de krapte op de inhuurmarkt voor bepaalde taakvelden. Dit is deels opgevangen door minder verlof op te nemen.

Het betreft de afboeking van oninbare vorderingen en een verkoopfactuur, voornamelijk afkomstig uit eerdere boekjaren.

Overige bijzondere posten (€ 309.000 lagere lasten)

De post betreft de compensatie van de eigenaren voor de hogere inwonerbijdrage vanwege de uittredingen. De raming is in 2019 tussentijds neerwaarts bijgesteld van € 374.000 naar € 309.000, omdat een geraamde compensatie voor de gemeente Vijfheerenlanden is verdisconteerd in de frictievergoeding.

De compensatie van de eigenaren voor de hogere inwonerbijdrage heeft in 2019 per abuis niet plaatsgevonden.

Daardoor is de realisatie nihil. Voor het financieel resultaat is dit neutraal omdat hier een lagere onttrekking van de bestemmingsreserve frictiekosten tegenover staat. De eigenaren zullen de compensatie in 2020 ontvangen.

1.4.5 Reserves

Toevoegingen

De frictievergoeding voor de uittreding van de voormalige gemeenten Leerdam en Zederik en de ontvlechting van de bouwtafen Molenlanden (€ 2,321 mln.) is toegevoegd aan de bestemmingsreserves frictiekosten ontvlechting, digitalisering en regieplan.

Toevoegingen reserves	begroting	realisatie	verschil
Frictiekosten ontvlechting	1.784	1.784	-
Digitalisering in relatie tot de doorontwikkeling	200	200	-
Regieplan	337	337	-
Totaal toevoegingen reserves	2.321	2.321	-

Bedragen x € 1.000

Frictiekosten ontvlechting (€ 1,784 mln.)

De bestemmingsreserve heeft betrekking op de gemaakte projectkosten, de hogere inhuurkosten vanwege het terughoudende vacaturebeleid en een actief uitstroombesleid, een compensatie voor de eigenaren voor de hogere inwonerbijdrage en wervingskosten.

Digitalisering in relatie tot doorontwikkeling (€ 200.000)

OZHZ streeft naar een volledige digitalisering van de werkprocessen. Dit draagt bij aan de maatschappelijke wens tot een snelle en transparante informatievoorziening en een vlottere afdoening van zaken.

Bestemmingsreserve regieplan (€ 337.000)

OZHZ en zijn opdrachtgevers zien naast in de maatschappelijke opgaven van de gemeenten en provincie in de komende periode belangrijke kansen en uitdagingen. Dit krijgt, door middel van een programmatische aanpak, gestalte in het regieplan. De pijlers van het regieplan zijn: de Omgevingswet, Informatie gestuurd werken en Opgave gericht werken. Een deel van het regieplan wordt gedekt uit deze bestemmingsreserve.

Onttrekkingen

De reserves zijn voor € 658.000 onttrokken. Dat is € 740.000 lager dan begroot.

Onttrekkingen reserves	begroting	realisatie	verschil
Frictiekosten ontvlechting	986	247	739-
Digitalisering in relatie tot de doorontwikkeling	97	97	0
Doorontwikkeling	70	70	0
Duurzaamheid	121	121	0
Controle energiemaatregelen	124	123	1-
Totaal onttrekkingen reserves	1.398	658	740-

Bedragen x € 1.000

Frictiekosten ontvlechting (€ 247.000)

De onttrekking betreft de gemaakte projectkosten bij de uittreding (€ 211.000) en de gemaakte wervingskosten (€ 36.000) vanwege het grote aantal vacatures. De onttrekking is lager dan begroot (-/- € 739.000)

In de eerste plaats wordt dit veroorzaakt door het vertraagd uitkeren van de compensatie aan eigenaren voor de hogere inwonerbijdrage (-/- € 309.000). Daarnaast vallen de frictiekosten aanmerkelijk lager uit (-/- € 431.000). De kosten van het eigen personeel zijn lager dan begroot door de uitstroom. Het negatieve effect op de productiviteit valt mee hetgeen leidt tot lagere kosten van de flexibele schil. Ook zijn de inhuurtarieven minder sterk gestegen dan begroot.

Digitalisering in relatie tot doorontwikkeling (€ 97.000)

De onttrekking betreft de kosten van de externe projectleider.

Duurzaamheid en energietransitie (€ 121.000)

Gemeenten en Provincie Zuid-Holland staan voor een grote uitdaging op het gebied van duurzaamheid en energietransitie. OZHZ heeft hiervoor een extra impuls nodig om de dienstverlening op het niveau te brengen dat past bij de gezamenlijke ambities en opgaven. De onttrekking betreft de uitvoering van het project.

Wegvallen subsidie controle energiemaatregelen (€ 123.000)

Begin 2018 is gebleken dat ondanks eerdere toezeggingen de subsidie van het Ministerie van Economische Zaken voor controles op energiemaatregelen bij bedrijven is weggefallen. De subsidie is noodzakelijk om de door gemeenten en provincie gewenste branche gerichte controles uit te voeren. De onttrekking betreft de uitvoering van het project.

2. Paragrafen

Het Besluit Begroting en Verantwoording stelt de volgende paragrafen verplicht in de programmabegroting en de jaarstukken.

1. Lokale heffingen
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
3. Onderhoud kapitaalgoederen
4. Financiering
5. Bedrijfsvoering
6. Verbonden partijen
7. Grondbeleid.

De paragrafen “lokale heffingen”, “verbonden partijen” en “grondbeleid” zijn niet op OZHZ van toepassing, omdat OZHZ niet wordt gefinancierd door heffingen, niet participeert in verbonden partijen en geen gronden in bezit heeft. De overige paragrafen zijn hieronder toegelicht.

Het weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de meerjarenbegroting is en geeft inzicht in de financiële draagkracht van OZHZ indien zich onvoorziene gebeurtenissen voordoen.

In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen wordt aangegeven hoe kapitaalgoederen worden beheerd.

De financieringsparagraaf is een belangrijk instrument voor het transparant maken en daarmee voor het sturen, beheersen en controleren van de financieringsfunctie.

De paragraaf bedrijfsvoering geeft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens rond de bedrijfsvoering.

2.1 Weerstandvermogen en risicobeheersing

Het weerstandvermogen geeft aan hoe robuust de meerjarenbegroting is en geeft inzicht in de financiële draagkracht van OZHZ indien zich onvoorziene gebeurtenissen voordoen. Een exact sluitende meerjarenbegroting zonder toereikende buffer betekent dat elke onvoorziene financiële tegenvaller direct dwingt tot bezuinigen om alsnog een structureel sluitende begroting te houden. In dat geval staat het beleid van OZHZ ook direct onder druk. Daarom heeft OZHZ op elk moment voldoende weerstandscapaciteit nodig.

2.1.1 Begripsomschrijving

Het weerstandvermogen is de relatie tussen de risico's, waarvoor geen specifieke maatregelen zijn getroffen enerzijds, en de capaciteit van middelen en mogelijkheden (weerstandscapaciteit) die de organisatie heeft om niet begrote kosten op te vangen anderzijds. Hoe groot die weerstandscapaciteit moet zijn, is afhankelijk van de risico's die OZHZ op dat moment loopt. Hiertoe worden strategische risico's onderscheiden van de reguliere.

Reguliere risico's doen zich regelmatig voor en zijn over het algemeen goed meet- en beheersbaar. Voorbeelden van beheersmaatregelen zijn het afsluiten van verzekeringen, het vormen van voorzieningen, het creëren van bestemmingsreserves en het inrichten van de administratieve organisatie en interne controle.

Kenmerkend aan strategische risico's is dat er sprake is van niet of nauwelijks beïnvloedbare (externe) risico's. Meestal is de kans dat het risico zich voordoet klein, terwijl de financiële gevolgen groot kunnen zijn. Beide zijn moeilijk in te schatten. Dergelijke risico's kunnen samenhangen met bezuinigingen bij opdrachtgevers, onvoorziene kostenstijgingen, productiviteitsverlies en veranderingen in de vraag.

De verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit geeft het weerstandvermogen aan.

2.1.2 Beleid OZHZ inzake risico's en weerstandvermogen

De weerstandscapaciteit van OZHZ bestaat uit de algemene reserve, het budget onvoorzien en de (structureel) aanwezige begrotingsruimte. Voorzieningen behoren niet tot de weerstandscapaciteit. Uitgangspunt is dat de structurele begroting van OZHZ sluitend is. Echter, als OZHZ geconfronteerd wordt met incidentele uitgaven die leiden tot een nadelig exploitatieresultaat, dan wordt dit nadelige resultaat ten laste gebracht van de deelnemers in de GR OZHZ. De wijze waarop dit gebeurt is vastgelegd in de financiële verordening OZHZ. Het weerstandvermogen/de algemene reserve van OZHZ wordt gevoed uit de positieve exploitatieresultaten, totdat de vereiste weerstandscapaciteit is bereikt.

In paragraaf 2.1.3 vindt een verdere uitwerking plaats van het risicoprofiel.

De totale benodigde weerstandscapaciteit wordt vervolgens gerelateerd aan de aanwezige weerstandscapaciteit.

2.1.3 Risicoprofiel Omgevingsdienst

Categorie	Omschrijving risico	Effect	Impact	Kans	Beheersmaatregel	Financieel restrisico	Benodigde weerstandcapaciteit
1 Wettelijke taken	Bezuiniging	Schaalnadeel	Groot	Medium	Frictiekostenregeling	394	197
					Regionaal Uitvoeringsniveau		
					Nota VTH		
					Flexibele schil		
					Tarifiëring		
2 Private Kwaliteitsborging Bouw (PKB)	Privatisering	Schaalnadeel	Groot	Hoog	Frictiekostenregeling	394	296
					Uitbreiding BWT taken		
3 Overige omzet (offerte en subsidie)	Bezuiniging	Schaalnadeel	Klein	Hoog	Flexibele schil	362	271
4 Onderhanden werk	Afboeking projecten	Exploitatieverlies	Klein	Medium	Periodieke analyse OHW	64	32
5 Ziekteverzuim	Hoger dan norm (5%)	Exploitatieverlies	Medium	Medium	Verzuimbeleid	411	206
6 Omgevingswet	Omzetsdaling	Schaalnadeel	Groot	pm	Frictieregeling	pm	pm
					Separaat wetgevingstraject		
Totaal							1.002

Bedragen * € 1.000

Waarschijnlijkheid

Zeer hoog	Kans > 75%
Hoog	Kans > 50% en < 75%
Medium	Kans > 25% en < 50%
Laag	Kans < 25%

Impact

Groot	financieel risico > € 200.000
Medium	financieel risico > € 100.000 en < € 200.000
Klein	financieel risico < € 100.000

2.1.4 Weerstandscapaciteit versus benodigde weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit van OZHZ bestaat uit de algemene reserve en de post onvoorzien. De omvang van het weerstandsvermogen per ultimo 2019 bedraagt € 931.000. Gegeven het risicoprofiel is een weerstandsvermogen van € 1.002.000 benodigd. Daarbij moet wel de opmerking worden geplaatst dat het effect van de Omgevingswet is opgenomen als p.m.

2.2 Onderhoud kapitaalgoederen

De omvang van de kapitaalgoederen is relatief beperkt, aangezien OZHZ de kapitaalgoederen grotendeels huurt of leaset. Het gaat daarbij om:

- het huurcontract inzake de locatie Post 120;
- de uitbesteding van de ICT-dienstverlening bij het SCD (en derhalve geen eigen investering in een netwerk, rekencentrum en generieke hardware);
- leasecontracten voor het wagenpark.

De kapitaalgoederen van OZHZ betreffen voornamelijk gedane investeringen in de ICT-sfeer, specifiek voor OZHZ. Daarbij gaat het om digitalisering van de archieven, de implementatie van Squit XO, het tijdschrijfsysteem, het financiële systeem en de onderlinge koppeling tussen deze systemen.

Bij de vorming van OZHZ zijn de vaar- en voertuigen en specifieke apparatuur “om niet” overgenomen van de provincie. De onderhoud- en gebruikskosten van deze activa worden gedekt uit de provinciale bijdrage. Binnen de materiële budgetten die vanuit de provincie zijn opgenomen bij OZHZ zijn middelen vrijgemaakt om te zijner tijd de kapitaallasten te kunnen opvangen van de noodzakelijke vervangingen van de kapitaalgoederen.

Bij de start van OZHZ is met de provincie overeengekomen dat de provincie de eerstkomende vervanging van de Pandion voor zijn rekening neemt.

Onderstaand een overzicht van de materiële vaste activa per categorie.

Materiële vaste activa	31-12-2018	31-12-2019
a Huisvesting	640.348	551.982
b ICT en audiovisuele investeringen	133.374	123.017
c Meubilair	294.892	253.412
d Software	13.241	79.372
e Bedrijfsmiddelen	10.686	32.513
Totaal	1.092.540	1.040.295

Bedragen x € 1.000

Huisvesting

De huurdersinvesteringen in gebouw Post 120 hebben betrekking op: werktuigbouwkundige, elektrotechnische installaties, de archiefinstallaties, het dakterras en douche- en kleedruimtes. OZHZ is verantwoordelijk voor het onderhoud van de huurdersinvesteringen.

Kantoormeubilair

Nagenoeg al het kantoormeubilair is bij de verhuizing eind 2015 vervangen door nieuw meubilair.

Software

De investering betreft de inrichting van de Geo-ICT-infrastructuur en de Geo-organisatie.

Voor een nadere toelichting omtrent de opbouw en verloop van de materiële vaste activa wordt verwezen naar deel II jaarrekening; 1.2 toelichting op de balans.

2.3 Financiering

De financieringsparagraaf in de begroting is een belangrijk instrument voor het sturen, beheersen en controleren van de financieringsfunctie. In het Treasurystatuut Omgevingsdienst Zuid-Holland-Zuid (vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 30 november 2016) zijn het begrippenkader en de doelstellingen van de treasuryfunctie geformuleerd en geconcretiseerd naar de verschillende deelgebieden van treasury, risicobeheer, financiën en kasbeheer. Ook zijn de organisatorische randvoorwaarden weergegeven. Tot slot zijn in het statuut de uitgangspunten vastgelegd voor de informatie die noodzakelijk is om het gehele proces beheersbaar en meetbaar te houden.

Algemene ontwikkelingen

De treasuryfunctie is gebaseerd op de Wet Fido. Een belangrijk element is het meer zicht krijgen op de ontwikkeling van de financieringspositie, zowel op de korte als lange termijn. Dit betreft met name het in beeld brengen van de behoefte aan financieringsmiddelen, gerelateerd aan de investeringsplanning en de inzet van vrijvallende dan wel beschikbaar komende financieringsmiddelen.

Per 16 december 2013 is het Schatkistbankieren ingegaan. Decentrale overheden zijn verplicht om dagelijks overtollige kasgelden over te boeken naar het Rijk.

Risicobeheer

Algemene uitgangspunten met betrekking tot het risicobeheer zijn:

- leningen en garanties uit hoofde van de "publieke taak" worden uitsluitend verstrekt aan door het Algemeen Bestuur goedgekeurde derde partijen;
- Uit hoofde van de treasuryfunctie kunnen middelen worden uitgezet indien deze uitzettingen een prudent karakter hebben en niet gericht zijn op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico;
- Het gebruik van derivaten is niet toegestaan.

Renterisicobeheer

Algemene uitgangspunten met betrekking tot het renterisicobeheer zijn:

- geen overschrijding van de renterisico norm conform de Wet Fido;
- nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitsplanning;
- de rente typische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting wordt zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie;
- streven naar spreiding in de rent typische looptijden en uitzettingen.

Kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet is in de wet FIDO een norm gesteld voor het maximumbedrag waarop de organisatie haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. Deze norm bedraagt 8,2% van het begrotingstotaal aan lasten voor bestemming, dus met uitzondering van de stortingen in de reserves.

Voor 2019 bedraagt deze limiet 8,2% van € 25,8 miljoen (omvang begroting) = € 2,1 miljoen. De liquide middelen betreffen rekening-courant tegoeden; deposito's komen voort uit de financiering van het lopende bedrijf en de bestemmingsreserves. De totale netto vlottende schuld bedraagt +/- € 1,6 mln. en blijft daarmee ruim binnen de toegestane kasgeldlimiet. De ruimte bedraagt € 3,7 mln.

Kasgeldlimiet	31-12-2019	31-12-2018
Omvang begroting	25.838	25.227
1 Toegestane kasgeldlimiet		
Percentage	8,2%	8,2%
Bedrag	2.119	2.069
2 Vlottende schuld		
opgenomen gelden < 1 jaar	0	0
schuld in rekening courant	0	0
door derden gestorte gelden < 1 jaar	0	0
overige schulden	516	1.643
Totaal	516	1.643
3 Vlottende middelen		
contante gelden in kas	0	0
tegoeden in rekening courant	2.083	1.498
overige uitstaande gelden < 1 jaar	0	0
Totaal	2.084	1.498
4 Toets kasgeldlimiet		
Totaal netto vlottende schuld (2 -/- 3)	-1.568	145
Toegestane kasgeldlimiet	2.119	2.069
Ruimte	3.686	1.924

Bedragen x € 1.000

Renterisico norm

Het renterisico op de lange financiering wordt wettelijk begrensd door de renterisico norm. Als lange financiering wordt volgens de wet Fido aangemerkt: alle financieringsvormen met een rente typische looptijd groter dan 1 jaar. Het renterisico wordt gedefinieerd als het minimum van de netto nieuw aangetrokken schuld en de betaalde aflossingen, vermeerderd met het saldo van de contractuele renteherzieningen op de opgenomen en uitgezette geldleningen. Het renterisico op de lange termijn wordt beperkt tot de in de wet genoemde 20% van de restant hoofdsom van de rente typische langlopende leningen. Achterliggende reden voor het gebruik van de renterisico norm is de spreiding van het renterisico over de jaren.

Doordat OZHZ per 31 december 2019 geen leningen heeft uitstaan is het renterisico nihil. Ook zijn er in 2019 geen kortlopende leningen aangegaan.

Renterisiconorm	31-12-2019	31-12-2018
Berekening renterisico		
1 Renteherzieningen	0	0
2 Aflossingen	0	0
3 Renterisico	0	0
Berekening rente risiconorm		
4 Begrotingstotaal	25.838	25.227
5 Percentage conform regeling	0	0
6 Renterisico norm	5.168	5.045
Toetsing renterisico aan norm		
3 Renterisico	0	0
6 Renterisico norm	5.168	5.045
Ruimte	5.168	5.045

Bedragen x € 1.000

Relatiebeheer

Het betalingsverkeer is geconcentreerd bij de NV Bank voor Nederlandse Gemeenten.

In 2013 heeft OZHZ een (verplichte) overeenkomst afgesloten met het ministerie van Financiën inzake het schatkistbankieren.

Leningenportefeuille

OZHZ heeft in 2019 geen leningen afgesloten. De stand van langlopende leningen is zowel per 1 januari 2019 als per 31 december 2019 nihil.

Overige kentallen

Ook op grond van de netto schuldquote, solvabiliteit en structurele exploitatieruimte kan worden geconcludeerd dat de vermogenspositie van OZHZ op orde is.

Renterisiconorm	Rekening 2018	Begroting 2019	Rekening 2019
Netto schuldquote	-2%	-27%	-6%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	-2%	-27%	-6%
Solvabiliteitsratio	26%	46%	39%
Grondexploitatie	0%	0%	0%
Belastingcapaciteit	0%	0%	0%
Structurele exploitatieruimte	1%	1%	1%

Schatkistbankieren

Conform het Schatkistbankieren zijn decentrale overheden verplicht om dagelijks overtollige kasgelden over te boeken naar het Rijk. OZHZ mag gemiddeld 250.000 euro aan middelen aanhouden buiten de schatkist. (Het zogenaamde drempelbedrag)

Bij aanvang heeft OZHZ de afspraak gemaakt met BNG dat het banksaldo automatisch wordt afgeroomd vanaf 250.000 euro en overgeboekt naar de schatkistrekening bij het Rijk. Het afromen vindt dagelijks plaats om 15.30. In de praktijk gebeurt regelmatig dat OZHZ na dit tijdstip weer bedragen ontvangt waardoor het drempelbedrag wordt overschreden. Om te voorkomen dat OZHZ het drempelbedrag overschrijdt zijn de afspraken met de BNG inzake de afoming en overboeking aangescherpt.

In 2019 is OZHZ ruimschoots onder het drempelbedrag gebleven. Onderstaand is de berekening van het drempelbedrag nader toegelicht en is de realisatie weergegeven.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	250			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	190	184	176	154
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	60	66	74	96
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	26.888			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	26.888			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	250			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
Kwartaal 1					
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	17.122	16.712	16.182	14.212
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	190	184	176	154

2.4 Bedrijfsvoering

De paragraaf bedrijfsvoering geeft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens rond de bedrijfsvoering.

Compliance Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

In het DB en AB is de Jaarrapportage Privacy & Gegevensbescherming OZHZ mei 2018 – april 2019 van de Functionaris Gegevensbescherming (FG) besproken. Hierin beschrijft de FG de bevindingen en aanbevelingen om gegevensbescherming en privacy in 2019 verder te verbeteren. Daarnaast worden de grootste risico's voor de hele regio Drechtsteden toegelicht en een overzicht gegeven van de datalekken die zich het afgelopen jaar bij OZHZ hebben voorgedaan. De FG is van mening dat de OZHZ veel werk op het gebied van privacy heeft verricht en hier goed in heeft geïnvesteerd, onder andere door het uitvoeren van het privacyproject dat in 2018 is gestart. OZHZ heeft een solide basis gelegd op het gebied van governance en het inrichten van processen. Rollen en taken zijn ingericht en vastgelegd in het beleid, verantwoordelijkheden zijn toegewezen en waar nodig wordt het management ingeschakeld.

Om de compliance nog verder te verbeteren heeft de FG een aantal aanbevelingen gedaan die door OZHZ in de loop van 2019 grotendeels zijn uitgevoerd. Eén van de aanbevelingen die nog in uitvoering is betreft het aangaan van een verwerkersovereenkomst met het SCD (als verwerker van persoonsgegevens vanuit de rol als dienstverlener op het gebied van vooral ICT en personeels- en salarisadministratie). Hiervoor is een regionaal traject opgestart dat in 2020 doorloopt. Naar aanleiding van het onderzoek heeft OZHZ tevens bij de GRD aandacht gevraagd voor de positionering van de FG binnen het SCD. In de loop van 2019 is de positionering van de FG binnen de GRD aangepast.

In 2019 was sprake van 8 datalekken. Dit betrof brieven die naar een verkeerde ontvanger waren gestuurd (3), een document dat door een beoogde ontvanger niet was ontvangen (1), het verzenden van niet-geanonimiseerde informatie (2) en het niet goed inregelen van juiste autorisaties in systemen (2). Indachtig de eerder in 2019 al gemaakte opmerkingen van de FG is binnen OZHZ in de loop van het jaar een aantal keren aandacht gevraagd voor het herkennen en vervolgens melden van datalekken. Op de totale hoeveelheid uitgaande papieren en elektronische post is een aantal van 8 datalekken namelijk zeer laag te noemen. Er zijn in 2019 geen verzoeken om inzage in persoonsgegevens binnengekomen. Hoe OZHZ omgaat met de verwerking van persoonsgegevens is te lezen op <https://www.ozhz.nl/privacybeleid/>.

Contractrelatie SCD - OZHZ

De huidige dienstverleningsovereenkomst (DVO) tussen het SCD en OZHZ is met één jaar verlengd tot 1 april 2022. In 2019 is, samen met de DGJ en het SCD, gewerkt aan het programma van eisen voor de ICT-dienstverlening waarop de DVO vanaf 1 april 2022 moet zijn gebaseerd. In Q1 van 2020 zullen SCD en OZHZ hierover tot overeenstemming moeten komen. De eenjarige verlenging en de nieuwe DVO zijn gebaseerd op het in februari 2019 verleende alleenrecht. In het geval contractverlenging na 1 april 2022 om prijstechnische of andere redenen niet mogelijk is zal alsnog een Europese aanbesteding worden opgestart voor (in elk geval de ICT-) diensten die nu nog door het SCD worden geleverd.

Doorontwikkeling van de interne organisatie

In 2016 is OZHZ gestart met een intern verbetertraject, de Doorontwikkeling. Doel hiervan is dat OZHZ zijn opdrachtgevers beter weet te helpen bij het realiseren van hun opgaven in de omgeving. De medewerkers moeten hiervoor goede kennis hebben van de ambities van gemeenten en provincie en inzicht hebben in

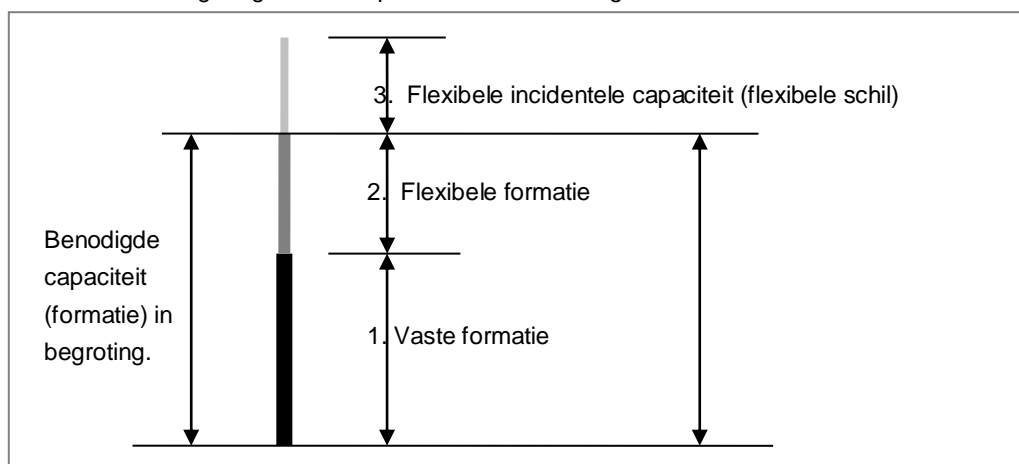
relevante besluitvormingsprocessen. Zij moeten ook de verantwoordelijkheid kunnen nemen om hun werk 'nabij' de opdrachtgevers uit te voeren en te weten wat er bij hen speelt. Om dit mogelijk te maken heeft OZHZ in 2017 de organisatiestructuur aangepast en zijn de interne werkprocessen en ondermandatering zodanig ingericht dat de interne samenwerking beter wordt gefaciliteerd en medewerkers daadwerkelijk hun verantwoordelijkheid kunnen nemen. Ook is het relatiebeheer versterkt en wordt geïnvesteerd in het verder vergroten van de omgevings- en bestuurs sensitiviteit van de medewerkers.

Na een interne tussenevaluatie in 2018 is in 2019 gestart met de voorbereidingen om de doorontwikkeling in 2020 formeel als project af te ronden. Daartoe vindt wederom een interne eindevaluatie plaats met een medewerker tevredenheidsonderzoek. Ook wordt feedback van de opdrachtgevers en eigenaren betrokken die onder andere is verkregen vanuit de Klantreis Omgevingswet. Deze feedback leverde waardevolle informatie om de dienstverlening verder te verbeteren. Met de AB-leden is bovendien gesproken over de strategische koers van de organisatie. Naar verwachting kan de rapportage over de eindevaluatie in juni-juli aan het DB en AB worden toegezonden.

Formatie en capaciteitsbeleid

De omzet van OZHZ is per taakveld in verschillende mate variabel. Voor de wettelijke taken geldt dat budgetten binnen zekere marges mogen fluctueren. Voor de advies taken geldt dat er tot dusver geen sprake is van enige verplichting voor gemeenten om opdrachten bij OZHZ neer te leggen. Ook subsidieontvangsten hebben een variabel karakter.

Tegen deze achtergrond streeft OZHZ flexibilisering na ten aanzien van de eigen interne capaciteit. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in de verschillende taakvelden; onderdelen met een meer variabele omzet (bijvoorbeeld bouw en expertise en advies) hebben een hogere flexibele schil, dan de onderdelen die de wettelijke milieutaken uitvoeren. Onderstaande figuur geeft het capaciteitsbeleid samengevat weer:

Doelstelling is een totale flexibele capaciteit (flexibele formatie en flexibele incidentele capaciteit) van gemiddeld 15%. In 2019 is sprake geweest van een groot aantal vacatures. Dit heeft geleid tot een relatief hogere inzet van flexibele capaciteit (16,7%).

De inhuur van extern personeel vindt plaats volgens het principe van een Dynamisch Aankoop Systeem. Dit geldt voor alle vormen van inhuur voor de operationele taken. Daarnaast worden afspraken gemaakt met de andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland om over en weer personeel te kunnen detacheren in die gevallen waarin vraag en aanbod op elkaar kunnen worden afgestemd.

Werving van personeel

Parallel aan de fusies en uittredingen van meerdere gemeenten per 1 januari 2019 hebben diverse opdrachtgevers in het najaar van 2018 de hoeveelheid VTH-taken (en budgetten) aanzienlijk verruimd en/of extra expertisetaken bij OZHZ neergelegd. OZHZ voerde tegelijkertijd een terughoudend vacaturebeleid en bevorderde de uitstroom van medewerkers naar Vijfheerenlanden en Molenlanden. Hierdoor ontstond voor OZHZ een aanzienlijke opgave om de organisatie in 2019 weer op te bouwen en de vacatures in te vullen.

Al deze ontwikkelingen hebben ertoe geleid dat OZHZ begin 2019 circa 21 FTE aan openstaande vacatures had (bijna 10% van de vaste formatie). Om de taken voor de opdrachtgevers uit te kunnen voeren is dit tekort tijdelijk ingevuld met inhuurkrachten, met dien verstande dat prioriteit is gegeven aan de werving van vast personeel. OZHZ heeft daarom een grote wervingscampagne opgezet met advertenties, wervingsfilmpjes, de inzet van sociale media en een banenmarkt. Door deze werving zijn 18 vacatures ingevuld. Voor de vacatures die niet zijn ingevuld zijn aanvullende acties in gang gezet. Naast het goede wervingsresultaat heeft OZHZ met deze campagne ook de bekendheid van de dienst als aantrekkelijke werkgever vergroot. De opgedane ervaringen vormen mede input voor het beleid op het gebied van arbeidsmarktcommunicatie.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim in 2019 is uitgekomen op 4,6 %. Ten opzichte van 2018 (5,7%) is sprake van een forse daling. Sinds een aantal jaren zijn structurele verbeteringen in gang gezet om het ziekteverzuim te beperken. In het begin heeft de focus gelegen op het korte termijn beïnvloedbare deel van het ziekteverzuim; bijvoorbeeld door een vaste ziekmeldingsprocedure en het bespreekbaar maken van verzuimgedrag. Zo is het verzuimgedrag vast onderwerp bij de personele gesprekken.

Daarna is de focus verbreed naar het meer langdurige ziekteverzuim. OZHZ heeft diverse medewerkers met chronische medische problemen die regelmatig (en in meerdere jaren) langdurig verzuimen. De bedrijfsarts geeft aan dat het aantal gevallen waarbij sprake is van een relatie tussen het verzuim en het werk, relatief laag is. Centraal in de aanpak staat het in contact blijven met de langdurig zieke medewerker, met inachtneming van de regels die zijn vastgelegd in de Wet Verbetering Poortwachter. Daarnaast houden managers rekening met het feit dat het te doorlopen traject als werkgever bij ziekte van de medewerker twee jaar kan duren. Hierbij wordt ingezet op het juist volgen van procedures zodat de zorg voor de medewerker eventueel wordt overgenomen door het UWV middels het toekennen van een WIA-uitkering.

Deelname in werkgeversvereniging voor gemeenschappelijke regelingen

Op 1 januari 2020 is de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) in werking getreden. Omdat gemeenschappelijke regelingen geen lid kunnen zijn van de VNG, en daarmee de Cao Gemeenten niet rechtstreeks kunnen gaan volgen, heeft het VNG-bestuur op 18 april 2019 besloten een werkgeversvereniging voor gemeentelijke gemeenschappelijke regelingen ('niet-gemeenten') op te richten met een eigen Cao Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties (Cao SGO). OZHZ heeft zich hierbij aangesloten. In de aanloop naar 1 januari 2020 zijn alle regionale en lokale rechtspositieregelingen aangepast aan de Wnra.

Arbeidsvoorwaardenakkoord sector Gemeenten 2019 - 2020

Tot aan de inwerkingtreding van de Wnra en de cao SGO gold ook voor OZHZ de CAR-UWO. Uit het recente arbeidsvoorwaardenakkoord voor de sector Gemeenten 2019-2020 vloeien de volgende afspraken:

- Wijziging van de salarisbedragen per 1 oktober 2019 (3,25%), per 1 januari 2020 (1%), per 1 juli 2020 (1%) en 1 oktober 2020 (1%).
- Werknemers die per 28 juni 2019 in dienst zijn ontvingen in oktober 2019 een eenmalige bruto-uitkering van € 750 op basis van een volledig FTE (36 uur per week).
- Artikel 3:25, eerste lid, is per 1 oktober 2019 vervallen. Dit artikel gaf werknemers het recht op een tegemoetkoming in de kosten van de zorgverzekering, als zij een aanvullende zorgverzekering van een type 3 of 4 hebben. Aanvullende voorwaarde is dat de zorgverzekering moet zijn afgesloten bij verzekeraar waar het VNG een collectief contract met heeft. Vanaf 1 oktober 2019 hebben alle werknemers recht op een tegemoetkoming in de kosten van de zorgverzekering.

De pensioengrondslag is per 1 januari 2020 vastgesteld volgens het ABP Pensioenreglement 2019. De structurele salarisverhoging per 1 oktober 2019 en 1 januari 2020 worden vanaf het begin van 2020 bij het pensioengevend inkomen gerekend. De structurele verhogingen in 2020 zullen per 1 januari 2021 tot het pensioengevend inkomen behoren. De meerjarige doorwerking van de gewijzigde cao past in de begroting 2020.

Beëindiging leaseverplichtingen werknemers

Op basis van de formele toekenningscriteria uit de Regeling voor leaseauto's 2006 is destijds door de toenmalige Milieudienst Zuid-Holland Zuid een bijzondere groep ambulante medewerkers aangemerkt. Aan deze groep kon een leaseauto worden toegekend die kan worden ingezet voor woon-werk, werk-werk en privé verplaatsingen. In de Regeling Vervoer is niet langer sprake van persoonlijke leaseauto's. In dit kader is er de afgelopen jaren een uitsterfconstructie gehanteerd. Dit heeft geresulteerd dat op basis van vrijwilligheid de leasecontracten voor deze leaseauto's per 30 april 2019 zijn beëindigd.

II. Jaarrekening 2019

De jaarrekening bestaat uit de balans en resultatenrekening en met toelichting.

Via de balans en de programmarekening wordt financiële verantwoording afgelegd over het in 2019 gevoerde beleid.

1. Balans per 31 december 2019

ACTIVA	2019		2018	
VASTE ACTIVA				
<i>Immateriële vaste activa</i>		-		-
Kosten verbonden aan het sluiten van geldlening en het saldo van agio en disagio	-		-	
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	-		-	
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	-		-	
		1.040.295		1.092.540
<i>Materiële vaste activa</i>				
Investerings:				
met een economisch nut	1.040.295		1.092.540	
met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	-		-	
in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	-		-	
In erfpacht gegeven gronden	-		-	
		-		-
<i>Financiële vaste activa</i>				
Kapitaalverstrekking aan:				
deelnemingen	-		-	
gemeenschappelijke regelingen	-		-	
overige verbonden partijen	-		-	
Leningen aan:				
woningbouwcorporaties	-		-	
deelnemingen	-		-	
overige verbonden partijen	-		-	
openbare lichamen (art. 1a Wet Fido)	-		-	
overige langlopende leningen	-		-	
Uitzettingen:				
in 's Rijks schatkist met een looptijd ≥ 1 jaar	-		-	
in de vorm van Nederlands schuld papier met een looptijd ≥ 1 jaar	-		-	
overige met een looptijd ≥ 1 jaar	-		-	
TOTAAL VASTE ACTIVA		1.040.295		1.092.540
VLOTTENDE ACTIVA				
<i>Voorraden</i>		640.308		645.916
Grond- en hulpstoffen			-	
Onderhanden werk, inclusief bouwgronden in exploitatie	640.308		645.916	
Gereed product en handelsgoederen	-		-	
Vooruitbetalingen	-		-	
		2.831.282		5.772.642
<i>Uitzettingen</i>				
Deze hebben een rentetypische looptijd korter dan één jaar				
Vorderingen op openbare lichamen	827.592		5.000.914	
Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen (Art. 1a Wet Fido)	-		-	
Overige verstrekte kasgeldleningen	-		-	
Rekening courant verhouding met het Rijk	1.984.700		752.657	
Rekening courant verhouding overige niet-financiële instellingen	-		-	
Overige vorderingen	18.990		19.071	
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een looptijd korter dan één 1 jaar	-		-	
Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier looptijd korter dan één 1 jaar	-		-	
Overige uitzettingen met een looptijd korter dan één 1 jaar	-		-	
		99.060		196.706
<i>Liquide middelen</i>				
Kas	479		254	
Bank, inclusief kruisposten	98.581		196.452	
		1.028.230		721.030
<i>Overlopende activa</i>				
Nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel van:				
Europese overheidslichamen	-		-	
het Rijk	-		-	
overige Nederlandse overheidslichamen	742.763		609.887	
Overige nog te ontvangen c.q. vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotings jaren komen	285.467		111.143	
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA		4.598.880		7.336.294
TOTAAL ACTIVA		5.639.175		8.428.834

Balans per 31 december 2019

(bedragen in €)

PASSIVA	2019		2018	
VASTE PASSIVA				
Eigen vermogen		3.485.445		1.735.883
Algemene reserve	712.152		778.141	
Bestemmingsreserves	2.520.722		857.731	
Saldo van de rekening	252.571		100.011	
Voorzieningen		-		-
Voorzieningen	-		-	
Vaste schulden		-		-
Deze hebben een rentetypische looptijd langer dan één jaar				
Obligatieleningen	-		-	
Onderhandse leningen van:				
binnenlandse pensioenfondsen en verzekeraars	-		-	
binnenlandse banken en	-		-	
overige financiële instellingen	-		-	
binnenlandse bedrijven	-		-	
openbare lichamen (Art. 1a Wet Fido)	-		-	
overige binnenlandse sectoren	-		-	
buitenlandse instellingen	-		-	
Door derden belegde gelden	-		-	
Waarborgsommen	-		-	
Overige leningen en vooruitontvangen bedragen	-		-	
TOTAAL VASTE PASSIVA		3.485.445		1.735.883
VLOTTENDE PASSIVA				
Vlottende schulden		516.110		1.643.065
Deze hebben een rentetypische looptijd korter dan één jaar				
Kasgeldleningen aangegaan bij:				
openbare lichamen (Art. 1a Wet Fido)	-		-	
overige partijen	-		-	
Banksaldi	-		-	
Overig	516.110		1.643.065	
Overlopende passiva		1.637.620		5.049.886
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	860.105		1.129.608	
Ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren van:				
Europese overheidslichamen	-		-	
het Rijk	-		-	
overige Nederlandse overheidslichamen	777.515		3.920.278	
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	-		-	
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA		2.153.730		6.692.951
TOTAAL PASSIVA		5.639.175		8.428.834

1.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) daarvoor aan provincies en gemeenten geeft en de financiële verordening van OZHZ. De waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten. Tenzij anders is vermeld worden de activa gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De baten en lasten zijn toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben.

Activa

Vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de van derden ontvangen investeringsbijdragen en afschrijvingen. De verkrijgingsprijs bestaat uit de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van het product of dienst en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegekend. Afschrijving vindt lineair plaats op basis van de geschatte economische levensduur.

Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn bepaald op basis van artikel 10, zesde lid, van de Financiële verordening en bedragen:

- 20 jaar voor motorvoertuigen;
- 15 jaar voor technische installaties in bedrijfsgebouwen;
- 10 jaar voor kantoorinstallaties en kantoormeubilair;
- 5 jaar voor informatieregister en digitaal archief;
- 5 jaar voor transportmiddelen en aanhangwagens;
- 3 jaar voor automatiserings- en onderzoeksapparatuur;
- 3 jaar voor software¹¹;
- 5 jaar voor overige materiële vaste activa¹².

OZHZ beschikt niet over gronden en terreinen

In overeenstemming met artikel 6 "Waardering en afschrijving van vaste activa" van de Financiële verordening worden activa met een verkrijgingsprijs van minder dan € 450 niet geactiveerd.

Voorraden

De als "onderhanden werken" opgenomen producten zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals het aantal bestede uren tegen integrale kostprijs).

Uitzettingen korter dan één jaar

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte kansen op inning.

¹¹ Software is niet opgenomen als categorie in de financiële verordening. Dit zal worden opgenomen bij de eerstvolgende aanpassing.

¹² De overige materiële vaste activa is niet opgenomen als categorie in de financiële verordening. Dit zal worden opgenomen bij de eerstvolgende aanpassing.

Overlopende activa en liquide middelen

De overlopende activa en de liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Passiva

Passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen

Het totaal eigen vermogen is gelijk aan het eigen vermogen van voorgaand jaar, vermeerderd of verminderd met het resultaat voor bestemming. Voor zover het algemeen bestuur gedurende het jaar besluiten over bestemmingsreserves heeft genomen, zijn de effecten van deze besluiten in de stand van de reserves per jaareinde verwerkt. Uit het resultaat voor bestemming en de effecten van de besluiten van het algemeen bestuur volgt een resultaat na bestemming. Dit wordt als een separate post van het eigen vermogen gepresenteerd. De reserves van het eigen vermogen worden onderscheiden in een algemene reserve en overige bestemmingsreserves. De bestemmingsreserves zijn door het algemeen bestuur ingesteld voor specifieke doeleinden, zoals de financiering van activa, verwachte bijdrage in projecten of relevante risico's.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen en verliezen die niet exact bekend zijn, maar redelijkerwijs geschat kunnen worden en worden gevormd voor risico's die hierop van toepassing zijn. Daarnaast kunnen voorzieningen worden gevormd ter egalisatie van lasten.

Vaste schulden

De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer. De vaste schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde, verminderd met de gedane aflossingen.

Vlottende passiva

De posten opgenomen onder de vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

Voor zover OZHZ borg- en garantiestellingen is aangegaan, worden deze buiten de telling van de balans opgenomen. In de toelichting op de balans is dan nadere informatie opgenomen.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Baten en lasten

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden verwerkt indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn.

Personeelslasten

Personeelslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Een uitzondering vormen overlopende posten uit hoofde van jaarlijkse arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Deze worden toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. De financiële verordening OZHZ bepaalt dat de rapportages aan het bestuur afwijkingen behandelen, groter dan 10%, of groter dan € 50.000, ten opzichte van de begroting.¹³

¹³ Financiële verordening OZHZ, 30 november 2016

De uitbraak van het Covid 19 virus wordt gezien als een gebeurtenis na balansdatum, aangezien de uitbraak van dit virus pas in de loop van januari 2020 van wezenlijke omvang werd. De situatie en ontwikkelingen rond het Coronavirus veranderen per dag. De lange termijn impact op de maatschappij en economie is hoogst onzeker. OZHZ heeft een impact-analyse opgesteld met mogelijke gevolgen voor de bedrijfsvoering. De financiële consequenties hiervan zijn bij opmaak van deze jaarrekening nog onduidelijk en worden verwerkt in de P&C documenten 2020.

1.2 Toelichting op de balans per 31 december 2019

ACTIVA

1. Vaste activa

1.1 Immateriële vaste activa

OZHZ bezit geen immateriële vaste activa.

1.2.1 Materiële vaste activa met economisch nut

De materiële vaste activa betreffen activa met een economisch nut. Paragraaf 2.3 'Onderhoud kapitaalgoederen' beschrijft de beleidsuitgangspunten en de systematiek van het onderhoud van deze kapitaalgoederen. De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

Materiële vaste activa	Aanschafwaarde	Afschrijvingen		
	31-12-2018	2018	31-12-2018	31-12-2019
a Huisvesting	888.528	248.180	640.348	551.982
b ICT en audiovisuele investeringen	388.078	254.704	133.374	123.017
c Meubilair	418.525	123.633	294.892	253.412
d Software	14.960	1.719	13.241	79.372
e Bedrijfsmiddelen	12.702	2.016	10.686	32.513
Totaal	1.722.792	630.252	1.092.540	1.040.295

Bedragen x €

De afschrijvingen zijn gerealiseerd conform de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.

De investeringen zijn gepleegd op basis van bestuurlijke goedkeuring bij eerdere begrotingswijzigingen. De investeringen zijn hieronder weergegeven.

Verloop investeringskredieten	Beginstand krediet 2019	Krediet toevoegingen*	Investeringen 2019	Handhaven/ afsluiten	Over te brengen
a Huisvesting	50.086		894	Handhaven	49.192
b ICT en audiovisuele investeringen	13.236	46.000	84.241	Handhaven	-25.005
c Meubilair		12.500	1.501	Handhaven	10.999
d Software	41.020	51.500	77.805	Handhaven	14.715
e Bedrijfsmiddelen		59.000	29.495	Handhaven	29.505
Totaal	104.342	169.000	193.936		79.406

Bedragen x €

a. Huisvesting

In 2019 heeft een investering plaatsgevonden ten aanzien van de (brand)veiligheid. Het resterende krediet wordt aangewend voor onder meer een betere geluidsisolatie.

b. ICT en audiovisuele investeringen post 120

Op deze post zijn investeringen verantwoord die de afgelopen jaren zijn gedaan op omtrent de huisvesting zoals bekabeling en audiovisuele middelen. Ook investeringen in verband met de aanschaf van mobiele apparatuur en digitalisering vanuit de bestemmingsreserve "Digitalisering in relatie tot doorontwikkeling" worden op deze post verantwoord. In dat kader is in 2019 een krediet gevoteerd van 46.000. De laatste fase van dit traject is in 2019 gerealiseerd. Tevens heeft vervanging plaatsgevonden van de mobiele telefoons. De overschrijding van het krediet past binnen het door het AB vastgestelde investeringskader.

c. Meubilair Post 120

Het investeringskrediet betreft de gebruikersinvesteringen in het pand, zoals de douche- en kleedfaciliteiten, de binnentrap, archiefruimte, dakterras, etc. De gedane investeringen hebben betrekking op het werkplekvoorzieningen zoals bureaus, bureaustoelen en meubilair voor de gemeenschappelijke ruimtes. In 2019 is een krediet gevoteerd van € 12.500 voor reguliere vervangingsinvesteringen. Deze bleken in 2019 mee te vallen. De realisatie bedraagt € 1.501. Het restantkrediet wordt aangewend voor reguliere vervanging en/of uitbreiding.

d. Software

In 2019 is de nieuwe website van OZHZ gelanceerd. De website bevat geïntegreerde nieuwe functionaliteiten, zoals de omgevingskaart (GEO-data). Tevens is OZHZ eind 2019 gestart met de implementatie van een GEO-voorziening. In 2020 zal de implementatie worden afgerond en zal de voorziening live gaan. Het desbetreffende krediet (€ 51.500) is gevoteerd bij de eerste en tweede bestuursrapportage 2019.

e. Bedrijfsmiddelen

Het krediet betreft de aanschaf van bedrijfsmiddelen, zoals geluidsapparatuur en vervanging van de kapitaalgoederen die bij de start van OZHZ om niet zijn verkregen van PZH. In 2019 is een nieuw krediet gevoteerd van € 59.000 bij de eerste en tweede bestuursrapportage. De gedane investering betreft de vervanging van geluidsmeters. Het restant wordt aangewend voor de reguliere vervanging.

1.3 Financiële vaste activa

OZHZ beschikt niet over financiële vaste activa.

2. Vlottende activa

2.1 Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden is uitgesplitst naar de volgende categorie:

Bedragen x €

Vorraden	31-12-2019	31-12-2018
Onderhanden werk	640.308	645.916
Totaal	640.308	645.916

Het onderhanden werk betreft projecten/opdrachten ten behoeve van gemeenten op het gebied van milieuonderzoek. De voorraad bestaat uit nog te factureren uitgevoerde werkzaamheden tegenover ontvangen bijdragen waarvoor nog activiteiten moeten worden verricht.

2.2 Uitzettingen korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar worden als volgt gespecificeerd:

Uitzettingen rente typische looptijd korter dan een jaar	31-12-2019	31-12-2018
A Vorderingen op openbare lichamen	827.592	5.000.914
B Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen	0	0
C Overige verstrekte kasleningen	0	0
D Rekening-courantverhoudingen met het Rijk	1.984.700	752.657
E Rekening-courantverhoudingen met overige financiële in:	0	0
F Overige vorderingen	18.990	19.070
G Uitzettingen in 's Rijks schatkist met looptijd < 1 jaar	0	0
H Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier	0	0
I Overige uitzettingen	0	0
Totaal	2.831.282	5.772.642

Bedragen x €

De vordering op openbare lichamen betreft voornamelijk de voorschotfacturen aan gemeenten en provincie inzake uitvoering van de wettelijke taken en programma's en de inwonerbijdrage.

2.3 Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

Liquide middelen	31-12-2019	31-12-2018
Kas	479	254
Bank inclusief kruisposten	98.581	196.452
Totaal	99.060	196.706

Bedragen x €

Het banksaldo betreft de ontvangen voorschot- en subsidiebedragen en het nog openstaande crediteurensaldo. Vanwege het schatkistbankieren (zie paragraaf 2.3 financiering) is eveneens sprake van uitzettingen in 's Rijksschatkist. Daardoor is het saldo liquide middelen begrenst op € 200.000.

In de Financieringsparagraaf (Deel I, hoofdstuk 2, paragraaf 4) worden de beleidsuitgangspunten ten aanzien van het treasurybeleid weergegeven.

2.4 Overlopende activa

De overlopende activa zijn als volgt onderverdeeld:

Overlopende Activa	31-12-2019	31-12-2018
Nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering met een specifiek bestedingsdoel:		
Europese overheidslichamen	0	0
Het Rijk	0	0
Overige Nederlandse overheidslichamen	742.763	609.887
Vooruitbetaalde kosten	285.466	89.329
Nog te ontvangen bedrag	1	21.813
Totaal	1.028.231	721.029

Bedragen x €

Nog te ontvangen bedragen

Dit zijn bedragen die ten gunste van het boekjaar 2019 komen, maar waarvan de bedragen in de loop van 2020 worden ontvangen.

Vooruitbetaalde bedragen

Dit zijn facturen die voor 31 december 2019 betaalbaar zijn gesteld, maar waarvan de lasten betrekking hebben op het dienstjaar 2020. Veelal gaat het om verzekeringspremies, licenties en contributies.

De nog te ontvangen bedragen bestaan voornamelijk uit vorderingen op overheidslichamen die nog niet zijn gefactureerd. De onderbouwing is als volgt:

Nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering met een specifiek bestedingsdoel:	31-12-2018	Toevoegingen	Ontvangsten	31-12-2019
Gemeente Ablasserdam	55.461	41.451	-55.461	41.451
Gemeente Dordrecht	415.442	530.474	-415.442	530.474
Gemeente Gorinchem	4.389		-4.389	0
Gemeente Hendik-Ido-Ambacht	0	24.164	0	24.164
Gemeente Hoeksche Waard	9.278		-9.278	0
Gemeente Molenlanden	33.655	52.385	-33.655	52.385
Gemeente Papendrecht	0	23.534	0	23.534
Gemeente Vijfheerenlanden (Friciekosten ultimo 2019)	76.425	70.754	-76.425	70.754
Gemeente Zwijndrecht	15.239		-15.239	0
Totaal	609.887	742.763	-609.887	742.763

Bedragen x €

PASSIVA

1. Vaste financieringsmiddelen

1.1 Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de Algemene reserve, de bestemmingsreserves en het saldo van de rekening. Conform artikel 54, tweede lid, van het BBV is per reserve het verloop gedurende het boekjaar weergegeven. Er is geen sprake van specifieke bestemmingsreserves die zijn gevormd voor de afschrijving op activa.

Opbouw eigen vermogen	31-12-2019	31-12-2018
Onverdeeld resultaat	252.571	100.011
Algemene reserve	712.152	778.141
Bestemmingsreserves	2.520.723	857.732
Totaal eigen vermogen	3.485.445	1.735.883

Bedragen x €

In het onderstaand overzicht is het verloop van de reserves in 2019 weergegeven.

Staat van reserves

Reserves	31-12-2018	Resultaat- bestemming 2018	Burap I Onttrekking	Burap II Onttrekking	Realisatie Toevoeging 2019	Realisatie Onttrekking 2019	31-12-2019
Algemene reserve	778.141	-65.989					712.152
Bestemmingsreserve - Programma bijdrage PZH	9.806						9.806
Bestemmingsreserve - Materieel budget PZH	174.835						174.835
Bestemmingsreserve - Doorontwikkeling	171.878		108.000	-38.000		70.361	101.517
Bestemmingsreserve - Digitalisering in relatie tot de doorontwikkeling	146.558		97.000		200.000	97.078	249.480
Bestemmingsreserve - Verlofstuwmeer	110.000						110.000
Bestemmingsreserve - Duurzaamheid en energietransitie	120.655		121.000			120.655	0
Bestemmingsreserve - Controle energiemaatregelen	124.000		124.000			123.037	963
Bestemmingsreserve - Friciekosten ontleding			986.000		1.784.498	246.956	1.537.542
Bestemmingsreserve - Regieplan					336.580	0	336.580
Totaal	1.635.872	-65.989	1.436.000	-38.000	2.321.078	658.087	3.232.874

Bedragen x €

Algemene reserve (€ 712.152)

De algemene reserve is onderdeel van het weerstandsvermogen. Gegeven de omvang van het weerstandsvermogen en de financiële onzekerheden rondom de Covid- 19 pandemie stelt OZHZ voor om het onverdeelde rekeningresultaat 2019 toe te voegen aan de algemene reserve.

Voor de beleidsuitgangspunten, omvang, en samenstelling van het weerstandsvermogen en de bijbehorende risico's wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen (Deel I, paragraaf 2.1).

Bestemmingsreserve Programmabijdrage Provincie Zuid-Holland (€ 9.806)

Uit dit budget worden de directe productiekosten van het provinciaal werkprogramma gedekt. In 2019 zijn er geen onttrekkingen ten laste van deze reserve gedaan. Vanuit het oogpunt van administratieve vereenvoudiging stelt OZHZ voor om het restant bij resultaatbestemming 2019 toe te voegen aan de bestemmingsreserve materieel budget.

Bestemmingsreserve Materieel budget Provincie Zuid-Holland (€ 174.835)

Conform het besluit van het algemeen bestuur in 2011 is een reservering gemaakt voor eventuele complexe dossiers in de komende jaren. In 2019 zijn er geen onttrekkingen ten laste van deze reserve gedaan.

Bestemmingsreserve Doorontwikkeling (€ 101.517)

OZHZ is per 1 april 2017 van start gegaan in de nieuwe organisatiestructuur. De frictiekosten zijn beperkt omdat er geen sprake is van gedwongen ontslagen of boventalligheid. De doorontwikkeling betekent wel een forse veranderopgave voor wat betreft de werkwijze, sturing en cultuur. De bestemmingsreserve is bedoeld voor de dekking van kosten en improductieve uren door opleidingen, trainingen en het bevorderen van betrokkenheid. De onttrekking van € 70.361 betreft opleidingen en cursussen in het kader van de doorontwikkeling.

Digitalisering in relatie tot doorontwikkeling (€ 249.480)

OZHZ streeft naar een volledige digitalisering van de werkprocessen. Dit draagt bij aan de maatschappelijke wens tot een snelle en transparante informatievoorziening en een vlottere afdoening van zaken. Op dit moment maakt OZHZ nog niet genoeg gebruik van de technische mogelijkheden die voorhanden zijn. In 2018 is er daarom een bedrag gereserveerd om verdere stappen te kunnen zetten richting een informatie gestuurde werkwijze. In 2019 is bij eerste bestuursrapportage een bedrag van € 200.000 toegevoegd vanuit de frictievergoeding. De onttrekking betreft de kosten van de projectleider.

Verlofstuwmeer (€ 110.000)

OZHZ heeft nog te maken met een verlofstuwmeer. Omdat een bovengemiddelde opname van verlof leidt tot vervangende inhuur ontstaat een financieel risico. Hiervoor is een bestemmingsreserve gevormd van € 110.000.

Duurzaamheid en energietransitie (€ nihil)

Gemeenten en Provincie Zuid-Holland staan voor een grote uitdaging op het gebied van duurzaamheid en energietransitie. OZHZ heeft hiervoor een extra impuls nodig om de dienstverlening op het niveau te brengen dat past bij de gezamenlijke ambities en opgaven. OZHZ is met de opdrachtgevers in gesprek over structurele borging van de activiteiten. De bestemmingsreserve is in 2019 volledig onttrokken en valt vrij. Onderstaande activiteiten zijn in 2019 uitgevoerd:

- Bedrijven hebben een belangrijke rol in de energietransitie vanwege hun grote aandeel energieverbruik. In samenwerking met gemeenten, brancheorganisaties en ondernemersverenigingen hebben we een aanpak ontwikkeld voor bedrijventerreinen en branches. We hebben deze aanpak uitgevoerd in verschillende

gemeenten en daarmee tal van bedrijven gestimuleerd en gefaciliteerd om energie te besparen en op te wekken.

- Duurzame innovatie brengt vaak omgevingsvraagstukken met zich mee, denk bijvoorbeeld aan veiligheid bij waterstoftoepassingen. Vanuit ons contact met bedrijven signaleren we ambities om te innoveren. OZHZ denkt mee vanuit de omgevingsexpertises en treedt op als casemanager om met bedrijven deze duurzame innovaties in de praktijk te brengen. Door aan de voorkant goed in overleg te zijn met initiatiefnemers, worden zaken als externe veiligheid en geluid, op adequate manier meegenomen in het vergunningverleningsproces.
- Energietransitie en klimaatadaptatie zijn een ruimtelijk probleem, zowel boven- als ondergronds. We hebben omgevingscans ontwikkeld, waarin op basis van ruimtelijke data de nulsituatie in kaart wordt gebracht bij ontwikkelprojecten of op gemeentelijk niveau. Dit geeft inzicht in kansen en beperkingen om de energietransitie en klimaatadaptatie ruimtelijk in te passen in projecten en vormt een bouwsteen richting omgevingsplannen.
- De regio heeft een grote bouwopgave. OZHZ werkt aan kwalitatieve en duurzame nieuwbouw door verschillende instrumenten in te zetten om duurzaam bouwen te stimuleren. We hebben een werkwijze ontwikkeld om duurzaam bouwen te waarborgen binnen onze taken van vergunningverlening, toezicht en advisering. In 2020 wordt deze werkwijze geïmplementeerd.

Wegvallen subsidie controle energiemaatregelen (€ 9631)

Begin 2018 is gebleken dat ondanks eerdere toezeggingen de subsidie van het Ministerie van Economische Zaken voor controles op energiemaatregelen bij bedrijven is weggevallen. Het betreft een subsidie van € 124.000. De subsidie is noodzakelijk om de door gemeenten en provincie gewenste branche gerichte controles uit te voeren. Hiervoor was derhalve een bedrag van € 124.000 gereserveerd vanuit de resultaatbestemming 2018. De werkwijze van energietoezicht is verder ontwikkeld. Bij 201 bedrijven zijn energiecontroles uitgevoerd volgens een vernieuwde aanpak. Met behulp van een tool kan effectief en efficiënt toezicht worden gehouden en de resultaten beter worden gemonitord.

De bestemmingsreserve is in 2019 vrijwel volledig onttrokken. Het restant valt vrij in 2020.

De frictievergoeding voor de uittreding van de voormalige gemeenten Leerdam en Zederik en de ontvlechting van de bouwtaken Molenlanden (€ 2,321 mln.) is toegevoegd aan de bestemmingsreserves frictiekosten ontvlechting, digitalisering en regieplan.

Bestemmingsreserve frictiekosten ontvlechting (€ 1.537.542).

De bestemmingsreserve heeft betrekking op de gemaakte projectkosten, de hogere inhuurkosten vanwege het terughoudende vacaturebeleid en een actief uitstroombesleid en een compensatie voor de eigenaren voor de hogere inwonerbijdrage. In 2019 is een bedrag van € 1.784.498 toegevoegd bij eerste bestuursrapportage. De gerealiseerde frictiekosten bedragen € 246.956 en zijn onttrokken.

Bestemmingsreserve regieplan (€ 336.580)

OZHZ en zijn opdrachtgevers zien naast in de maatschappelijke opgaven van de gemeenten en provincie in de komende periode belangrijke kansen en uitdagingen. Dit krijgt, door middel van een programmatische aanpak, gestalte in het regieplan. De pijlers van het regieplan zijn: de Omgevingswet, Informatie gestuurd werken en Opgave gericht werken. Een deel van het regieplan wordt gedekt uit deze bestemmingsreserve.

Bij eerste bestuursrapportage 2019 is een bedrag van € 336.580 toegevoegd.

1.2 Voorzieningen

Voorzieningen zijn gevormd voor op balansdatum bestaande risico's voor verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten. Voorzieningen zijn onderdeel van het vreemd vermogen en niet vrij aanwendbaar door het bestuur. Het saldo van de voorzieningen is nihil. Er zijn geen mutaties geweest in 2019.

1.3 Langlopende schulden

OZHZ heeft net als in eerdere jaren geen vaste schulden. Er zijn ook geen tussentijdse ontwikkelingen geweest.

In de Financieringsparagraaf (Deel I, hoofdstuk 2, paragraaf 3) worden de beleidsuitgangspunten ten aanzien van het treasurybeleid weergegeven.

2. Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

Vlottende passiva	31-12-2019	31-12-2018
Schulden korter dan een jaar	516.110	1.643.065
Overlopende passiva	1.637.620	5.049.886
Totaal	2.153.730	6.692.951

Bedragen x €

2.1 Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd < 1 jaar

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Vlottende schulden	31-12-2019	31-12-2018
Crediteuren	496.591	1.198.126
Overige vlottende schulden	19.519	444.939
Totaal	516.110	1.643.065

Bedragen x €

De overige schulden bestaan met name uit de crediteuren. Afwikkeling van de openstaande schulden vindt plaats in het eerste kwartaal van 2020.

2.2 Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

Overlopende passiva	31-12-2019	31-12-2018
Reservering accountantskosten	20.500	9.661
Verlofverplichting	280.542	247.321
Verplichting afloop lease	-	278.362
Vooruit ontvangen inkomsten	777.515	3.920.278
Overige nog te betalen	559.063	594.263
Totaal	1.637.620	5.049.886

Bedragen x €

De vooruit ontvangen bedragen van Europese of Nederlandse overheidslichamen betreffen de periodieke voorschotten van de opdrachtgevers. De onderbouwing is als volgt:

Uitkeringen met specifiek bestedingsdoel	Beginsaldo		Eindsaldo	
	31-12-2018	Ontvangen	Vrijgevallen	31-12-2019
Uitvoering milieutaken en bouwtaken gemeente Alblasserdam	261.629		261.629	-
Uitvoering milieutaken en bouwtaken gemeente Dordrecht	1.411.591		1.411.591	-
Uitvoering milieutaken en bouwtaken gemeente Gorinchen	124.057	19.082	124.057	19.082
Uitvoering milieutaken gemeente Hardinxveld-Giessendam	107.360	36.957	107.360	36.957
Uitvoering milieutaken en bouwtaken gemeente Hendrik Ido Ambacht	101.483	21.795	101.483	21.795
Uitvoering milieutaken en bouwtaken gemeente Hoeksche Waard	293.902	21.770	293.902	21.770
Uitvoering milieutaken en bouwtaken gemeente Molenlanden	340.864		340.864	-
Uitvoering milieutaken gemeente Papendrecht	118.226		118.226	-
Uitvoering milieutaken en bouwtaken gemeente Sliedrecht	139.917		139.917	-
Uitvoering milieutaken gemeente Zwijndrecht	168.325	19.667	168.325	19.667
Uitvoering milieutaken provincie Zuid-Holland	275.184	503.539	275.184	503.539
Inwonerbijdrage	371.623		371.623	-
Vooruitontvangen bedragen RVMK	163.942	-62.420		101.522
Vooruitontvangen bedragen Geluidbeslastingskaarten	42.174	11.009		53.183
Totaal uitkeringen met specifiek bestedingsdoel	3.920.279	571.400	3.714.163	777.516

Bedragen x €

1.3 Niet uit de balans blijkende verplichtingen

De niet uit balans blijkende verplichtingen kunnen betrekking hebben op langlopende overeenkomsten waaruit een of meerdere verplichtingen voortvloeien. Hiertoe worden ook de verplichtingen gerekend die slechts voor één jaar of korter zijn aangegaan en verplichtingen die in de loop van het jaar zijn ontstaan en per ultimo van dat betreffende jaar nog voortduren.

Het gaat daarbij om de volgende verplichtingen:

Huurverplichtingen

Per 2016 heeft OZHZ een huurcontract afgesloten voor de locatie post 120 te Dordrecht. De jaarlijkse huurlast bedraagt circa € 500.000 en wordt jaarlijks geïndexeerd. Het contract is aangegaan voor 10 jaar, waarna een verlenging van 5 jaar mogelijk is. In 2016 is de schoonmaak en glasbewassing aanbesteed in samenwerking met de andere huurders. De jaarlijkse lasten bedragen circa € 50.000. Het contract is na een periode van 2 jaar overgegaan in een contract voor onbepaalde duur met een opzegtermijn van 3 maanden. De Facilitaire dienstverlening is ingevuld door middel van een overeenkomst met de Sociale Dienst Drechtsteden (circa € 15.900 per jaar). Het contract voor de levering van koffie (€ 27.500 per jaar) heeft een looptijd tot 4 januari 2019 maar is daarna met 2 jaar verlengd tot 3 januari 2021. Voor de levering van fruit (€ 12.500 per jaar) is een overeenkomst aangegaan zonder tijdspanne maar met een redelijke opzegtermijn.

Alleenrecht SCD ICT en telefonie

Met betrekking tot de bestuurlijk juridische verbinding met het SCD heeft het algemeen bestuur er op 11 mei 2012 voor gekozen om de optie van het verstrekken van alleenrecht nader uit te werken. In het algemeen bestuur van 11 mei 2012 is tevens afgesproken dat de provincie Zuid-Holland door de gemeentelijke deelnemers in de gemeenschappelijke regeling moet worden gevrijwaard van elke aansprakelijkheid.

De dienstverleningsovereenkomst (DVO) geldt voor acht jaar^[1] (tot 1 april 2021) en voorziet in een zuiverder opdrachtgever- en opdrachtnemer-relatie, in voldoende mate afrekenbare afspraken, in waarborgen voor kwalitatief goede dienstverlening en duidelijkheid bij tussentijdse beëindiging om welke reden dan ook. Het contract is in 2018 met 1 jaar verlengd en loopt tot april 2022. De jaarlijkse bijdrage aan het SCD conform het addendum (29 november 2017) bij de DVO ICT bedraagt in 2020 circa € 1,35 miljoen en wordt jaarlijks geïndexeerd.

Overige dienstverlening SCD

De overige dienstverlening SCD heeft betrekking op personeel, organisatie, inkoop, verzekering en juridische dienstverlening van circa € 333.500 per jaar. De print- en frankeerkosten worden doorbelast naar rato van verbruik. Het contract is in 2018 met 1 jaar verlengd en loopt tot 1 april 2022.

^[1] Inclusief het overgangsjaar van april 2013-april 2014, waarin de dienstverlening was gebaseerd op een tussentijdse bilaterale overeenkomst.

Gebruiksrecht en onderhoud programmatuur

De voormalige milieudienst heeft een overeenkomst gesloten inzake het gebruiksrecht en onderhoud van het systeem Squit XO als basisprocessen systeem voor het verlenen van vergunningen en het verlenen van diensten op het gebied van milieu. Het contract betreft een jaarbedrag van €290.000. In 2019 is gestart met de inventarisatie en migratietoepassingen voor Squit 20/20. Dit is een nieuwe versie van Squit XO. Voor de implementatie zullen beide versies ongeveer 7 maanden naast elkaar worden gedraaid wat extra hosting kosten met zich meebrengt van circa € 17.500. Ook zullen er eenmalig implementatie kosten worden gemaakt voor de gegevensconversie en migratiekosten (schatting € 100.000). Dit is niet in een apart contract vastgelegd maar valt onder de raamovereenkomst m.b.t. SquitXO.

Per 1 december 2015 heeft OZHZ een vier jarig contract gesloten met een leverancier voor een nieuw zaakstelsel – document managementsysteem (DMS). Met het stelsel, genaamd JOIN, heeft OZHZ een compleet stelsel dat is voorbereid op digitaal werken in Post 120. Het contract betreft een jaarbedrag van circa € 33.500. Bij de overstap naar Squit 20/20 zal ook de koppeling met JOIN additionele kosten opleveren (schatting € 30.000).

In 2019 heeft een eerste fase van implementatie van een GEO-tooling plaatsgevonden. De aanbesteding (meervoudig onderhands) is reeds afgerond, gunning vindt plaats in 2020. De volledige implementatie zal eenmalig additionele kosten met zich meebrengen van € 40.000 (gedeeltelijk in 2019 en 2020) en jaarlijks voor hosting, support en onderhoud € 10.000. Het contract zal worden aangegaan voor in ieder geval 4 jaar

Afas

Na een marktverkenning in het tweede kwartaal van 2016 is AFAS gekozen voor een geïntegreerd stelsel voor het tijdschrijven en de financiële administratie. Het implementatietraject is eind augustus 2016 gestart en per 1 januari 2017 was het nieuwe stelsel operationeel. De jaarlijkse licentiekosten bedragen € 41.000 en het contract loopt af op 1 januari 2021.

Huur e-noses en windvanen

Voor 2019 en 2020 heeft OZHZ de huurovereenkomst voor de huur van 40 e-noses en 3 windvanen in het OZHZ-gebied verlengd met 1 jaar. E-noses zijn elektronische neuzen die veranderingen in de luchtsamenstelling waarnemen. De verplichting voor 2020 bedraagt € 76.000.

Schadeverzekering

OZHZ heeft vanaf 2011 een aansprakelijkheidsverzekering die jaarlijks automatisch wordt verlengd. Voor 2020 betreft dit een verplichting van circa € 44.000. Hiervoor is OZHZ in 2020 verzekerd voor personen en zaakschade, omzetschade en vermogensschade.

Arbozorg

Met ingang van 1 april 2018 is de Arbozorg overgedragen aan de Arbo Unie. Met deze organisatie is een contract gesloten tot 1 april 2019. Per jaar bedragen de kosten circa € 38.000. Het contract wordt in 2020 voor de tweede maal verlengd met 1 jaar tot 1 april 2021.

Leaseverplichtingen

De leaseverplichtingen voor auto's betreffen een bedrag van circa € 80.000 per jaar. Financiële dekking vindt plaats uit de reguliere begroting. Met betrekking tot het leasen van auto's gold een afbouwbeleid, voor wat betreft medewerkers die privé gebruik mogen maken van leaseauto's. In 2019 zijn alle persoonlijke leaseregelingen beëindigd. Voor de leasekosten is in 2019 een raamovereenkomst afgesloten voor 4 jaar. Daarnaast wordt voor

elk nieuw leaseobject een specifieke overeenkomst gemaakt. Voor 2020 zijn reeds 3 nieuwe leaseovereenkomsten aangegaan.

Flexibele capaciteit

Sinds enige jaren vindt de inhuur van extern personeel plaats volgens het principe van een marktplaats. Dit geldt voor alle vormen van inhuur voor de operationele taken. Daarnaast worden afspraken gemaakt met de andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland om over en weer personeel te kunnen detacheren in die gevallen waarin vraag en aanbod op elkaar kunnen worden afgestemd. Financiële dekking vindt plaats uit de omzet die wordt gegenereerd van de opdrachtgevers. Vanwege aangegane in 2020 doorlopende contracten met diverse bureaus zijn er contractuele verplichtingen tot een bedrag van circa € 2,642 miljoen.

Personele verplichtingen

Op grond van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) mogen geen voorzieningen worden gevormd noch anderszins verplichtingen worden opgenomen voor jaarlijks terugkerende arbeid gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Voor het bovenmatige verlof is per eind 2019 een verplichting opgenomen van € 280.542. Tevens is vanwege mogelijk externe inhuur vanwege productieverlies door het opnemen van verlofoverschotten een bestemmingsreserve gevormd van € 110.000.

Vervanging vaartuig Pandion (verplichting van PZH richting OZHZ)

In de overeenkomst tot overdracht van het vaartuig Pandion van PZH naar OZHZ, d.d. 29 maart 2011, is bepaald dat de jaarlijkse kapitaallasten van de vervanging van de Pandion in 2020, of zoveel eerder, afhankelijk van de technische staat, worden vergoed door PZH, gedurende de periode die PZH voor dergelijke zaken hanteert. In 2019 heeft geen vervanging plaatsgevonden.

1.4 Gebeurtenissen na balansdatum

De Covid-19 pandemie in het voorjaar van 2020 is een gebeurtenis na balansdatum die geen invloed heeft op de financiële overzichten in de jaarrekening 2019, maar wel het exploitatiejaar 2020 zal raken. Tijdens het opleveren van deze jaarrekening zijn de gevolgen nog niet volledig te overzien. OZHZ streeft naar een zo veel mogelijke continuïteit van de reguliere werkzaamheden en hieruit voortvloeiende (digitale) besluitvorming.

OZHZ heeft de nodige interne maatregelen genomen om het werk zoveel als mogelijk doorgang te laten vinden, monitort de effecten van de crisis op de productiviteit en kosten en treedt waar nodig in overleg met de participanten, wanneer de in de jaarprogramma's gemaakte afspraken en financiële kaders onder druk komen te staan.

Het COVID-19 (Corona) virus heeft geen financiële gevolgen voor de jaarrekening 2019, maar naar verwachting wel gevolgen voor de beleidsterreinen van de begroting 2020 en mogelijk voor de jaren daarna. Hoe groot de financiële impact exact zal zijn is nu onmogelijk te bepalen.

Het belangrijkste financiële gevolg, voor zover op dit moment valt in te schatten, is het risico van een structurele omzetsdaling en een daaruit voortvloeiende overcapaciteit op de overhead. Voorbeelden van een onrendabele overhead zijn het huisvestingscontract en de ondersteunende functies. De paragraaf weerstandsvermogen hoofdstuk 2.1) beschrijft welke beheersmaatregelen OZHZ heeft getroffen. In geval van omzetsdaling zal de flexibele capaciteit worden afgebouwd. Het weerstandsvermogen voorziet in een daling van de omzet binnen de kaders van de bijdrageverordening. Alle participanten hebben de mogelijkheid om zonder frictie een volumekorting toe te passen van 8% in 4 jaar.

Bij een grotere korting is een frictievergoeding verschuldigd¹⁴. Structurele effecten op de exploitatie komen tot uiting in aanpassing van het uurtarief. Een eventueel gerealiseerd negatief resultaat van OZHZ komt ten laste van de deelnemers¹⁵.

¹⁴ Bijdrageverordening OZHZ, artikel 5

¹⁵ Gemeenschappelijke Regeling OZHZ, artikel 26

2. Programmarekening 2019

De programmarekening 2019 sluit met een positief saldo van € 253.000. In vergelijking met de bijgestelde begroting bij de tweede bestuursrapportage (€ 127.000) is er sprake van een voordeel van € 126.000. Het cijfermatige beeld is hieronder weergegeven. Voor de analyse wordt verwezen naar deel I; Jaarverslag, hoofdstuk 1; Programmaverantwoording, paragraaf 1.4: "Wat heeft het gekost?". De analyse maakt integraal onderdeel uit van de jaarstukken.

Programmarekening 2019 Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid	Realisatie 2018	Begroting Primair 2019	Begroting Bijgesteld 2019	Realisatie 2019	Verschil
---	--------------------	---------------------------	------------------------------	--------------------	----------

Baten

Inwonerbijdrage	2.029	2.029	2.080	2.095	15
Wettelijke taken	20.432	16.386	19.871	20.007	136
Offerte- en subsidietaken	2.807	2.401	2.522	2.832	310
Overige baten	60	-	94	117	22
Frictievergoeding	-	6.363	2.321	2.321	-
Totaal baten	25.329	27.179	26.888	27.371	483

Lasten

Personeelskosten	20.952	16.596	20.715	20.561	154-
Kapitaallasten	219	243	238	246	8
Ondersteuning SCD	1.722	1.647	1.775	1.715	60-
Huisvesting	522	499	519	501	18-
Overige bedrijfskosten	960	1.006	907	857	50-
Additionele productkosten	1.241	1.267	1.275	1.505	230
Onvoorzien	124	208	100	71	29-
Overige bijzondere posten	71-	374	309	-	309-
Totaal lasten	25.670	21.841	25.838	25.456	382-

Gerealiseerd van baten en lasten	340-	5.339	1.050	1.916	866
---	-------------	--------------	--------------	--------------	------------

Onttrekkingen aan reserves	440	1.024	1.398	658	740-
Toevoegingen aan reserves	-	6.363	2.321	2.321	-

Gerealiseerd resultaat	100	0	127	253	126
-------------------------------	------------	----------	------------	------------	------------

<i>Waarvan algemeen dekkingsmiddel</i>	<i>20.432</i>	<i>16.386</i>	<i>19.871</i>	<i>20.007</i>	<i>136</i>
--	---------------	---------------	---------------	---------------	------------

Bedragen x € 1.000

Incidentele baten en lasten

De baten en lasten zijn afhankelijk van de vraag en hebben doorgaans een structureel karakter, al kan de omvang variëren. Incidentele baten en lasten in 2019 zijn:

- De ontvangen frictievergoeding voor de uittreding van de gemeenten Leerdam en Zederik en terugname van bouwtaken door de gemeente Molenlanden (€ 2,231 mln.)
- Hogere baten voor adviezen, projecten dan primair begroot (€ 431.000). Deze budgetten hebben een incidenteel karakter. Opdrachtgevers verstrekken op basis van een offerte of programma een opdracht voor een specifiek advies of onderzoek. Hiervoor zijn hogere lasten gerealiseerd (flexibele schil en/of additionele productiekosten).
- Hogere baten vanwege de uitvoering van extra wettelijke taken, voornamelijk vanwege een aantal aandachtsdossiers (€ 224.000) en conjunctuurgevoelige taken op het gebied van bouwen (€ 600.000), bodem (€ 100.000) en APV (€ 165.000). Hiervoor zijn hogere lasten gerealiseerd (flexibele schil en additionele productiekosten).
- De overige incidentele baten (€ 117.000) hebben betrekking op: fiscale inhoudingen doorbelaste kosten aan andere overheidsorganisaties, de verkoop van activa en inning van een dubieuze debiteur.
- De hogere incidentele lasten van de flexibele schil bedragen circa € 1,2 mln. en hebben grotendeels een directe relatie met de hogere omzet (€ 1 mln.). Het restant betreft de projectkosten inzake de uittredingen (€ 217.000).

Algemene dekkingsmiddelen

De inwonerbijdrage (€ 2,095 mln.) is een lumpsum budget en kan worden beschouwd als een algemeen dekkingsmiddel.

Onvoorzien

De aanwending van de post onvoorzien is als volgt:

Onvoorzien	realisatie
Verliesvoorziening	31
Toename verlofstuwmeer	33
Overig	6
Totaal onvoorzien	71

Bedragen x € 1.000

3. Wet normering topinkomens (WNT)

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid van toepassing zijnde regelgeving: het Besluit Begroting en Verantwoording Provinciën.

Het bezoldigingsmaximum in 2019 voor Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid is € 194.000. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling.

Gegevens 2019	
bedragen x € 1	R. Visser
Functiegegevens	Algemeen directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	143.530
Beloningen betaalbaar op termijn	20.244
<i>Subtotaal</i>	<i>163.774</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	194.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	163.774
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2018	
bedragen x € 1	R. Visser
Functiegegevens	Algemeen directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	142.961
Beloningen betaalbaar op termijn	18.601
<i>Subtotaal</i>	<i>161.562</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	189.000

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking kalendermaand 1-12

Niet van toepassing

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

De leden van het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur ontvangen geen bezoldiging.

Gegevens 2019

NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE
R.A. Janssen	Voorzitter (Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur)
A. Kraijo	Lid Algemeen Bestuur/Dagelijks Bestuur
J. van der Geest	Lid Algemeen Bestuur
J. Nederveen	Lid Algemeen Bestuur
R.J. Lafleur	Lid Algemeen Bestuur
P. van Leenen	Lid Algemeen Bestuur/Dagelijks Bestuur
B. van der Plas	Lid Algemeen Bestuur
J.E.T.M. van Dongen	Lid Algemeen Bestuur
J. Baljeu	Lid Algemeen Bestuur
A. Bom-Lemstra	Voorzitter (Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur)
T.J. Slob	Lid Algemeen Bestuur/Dagelijks Bestuur
H. van der Linden	Lid Algemeen Bestuur/Dagelijks Bestuur
De heer A.M.J.M. Janssen	Lid Algemeen Bestuur
De heer M.D. Burggraaf	Lid Algemeen Bestuur

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Niet van toepassing

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2019 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen.

4. Rechtmatigheid

4.1 Kaders

Jaarlijks wordt door het dagelijks bestuur op grond van artikel 6, vijfde lid, van de Financiële Verordening een intern controleplan vastgesteld. Het dagelijks bestuur is verplicht (cf. art. 216 en 217 van de Provinciewet) zorg te dragen voor de interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van beheershandelingen. Deze toetsing vindt plaats aan de hand van een intern controleplan.

In navolging van de Financiële verordening heeft het dagelijks bestuur in november 2018 het controleplan 2019 vastgesteld. Dit interne controleplan heeft als doel om onvolkomenheden in de uitvoering tijdig op te sporen en te corrigeren. Tevens biedt interne controle de kans op het treffen van preventieve maatregelen om onvolkomenheden in de toekomst te voorkomen. De informatie uit interne controles plus de inbedding van interne controlemaatregelen in de organisatie helpen om de kwaliteit van de bedrijfsvoering te verbeteren. Belangrijkste thema's van het controleplan zijn: inkoop en aanbesteding, salarissen, debiteuren, crediteuren, treasury, het onderhanden werk, de kleine kas en projecten en programma's.

Daarnaast heeft het algemeen bestuur in november 2019 het Controleprotocol 2019 vastgesteld. Het controleprotocol heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij verder te hanteren rapportagetoleranties voor de controle van de jaarrekening.

Zowel het controleprotocol als het controleplan vormen de basis voor de uitgevoerde interne controle.

4.2 Beheersmaatregelen rechtmatigheid

Belangrijkste thema's van het controleplan zijn: inkoop en aanbesteding, salarissen, debiteuren, crediteuren, treasury, het onderhanden werk, de kleine kas en projecten en programma's.

De uitvoering van het interne controleplan leidt tot het volgende beeld op hoofdlijnen:

Inkoop en aanbesteding

Het aangaan van verplichtingen gebeurt na voorafgaande toestemming van de controller. De aanvraag wordt beoordeeld op financiële rechtmatigheid, doelmatigheid en beschikbaarheid van financiën. De toestemming wordt vastgelegd op het verplichtingenformulier. Vanuit deze voorafgaande toets zijn geen verplichtingen geconstateerd met een onrechtmatig karakter.

Door middel van een spendanalyse is achteraf vastgesteld dat juiste inkoopprocedures zijn gevolgd. Uit de spendanalyse 2019 zijn geen onrechtmatigheden naar voren gekomen.

Over 2019 heeft tevens een steekproef plaatsgevonden over de inkopen van 2019. Deze wordt voltooid bij de controle van de jaarrekening. Bij deze beoordeling zijn geen financiële onrechtmatigheden geconstateerd. Wel is een aantal aandachtspunten en optimalisatiemogelijkheden gesignaleerd ter verbetering van de interne controle en waarborging van de financiële rechtmatigheid van de inkopen. Nog niet alle dossiers zijn compleet. Ook de motivering van de gehanteerde inkoopprocedure kan in een aantal gevallen worden verbeterd.

Opbrengsten uit offertetaken

Vanuit de gegevensgerichte controle is geconstateerd en vastgelegd dat de administraties op elkaar aansluiten. Uit deze controle bleken geen financiële onrechtmatigheden.

Salarissen

Personeels- en salarismutaties worden door het Servicecentrum Drechtsteden (hierna: SCD) verwerkt op basis van door de OZHZ aangeleverde gegevens. OZHZ steunt bij de verwerking van de mutaties op de ingerichte controles die door SCD worden uitgevoerd. OZHZ voert maandelijks een zogenaamde "rondrekening" uit waarbij de salarisadministratie wordt aangesloten met de financiële administratie. Tevens heeft in 2019 een analyse plaats gevonden van de loonkostenmutaties op werknemer niveau ten opzichte van 2018. Uit deze controles bleken geen financiële onrechtmatigheden.

Treasury

Uit de financieringsparagraaf (hoofdstuk 2.3 van de jaarrekening) blijkt dat OZHZ ruimschoots voldoet aan de wettelijke normen inzake de kasgeldlimiet en de rente risiconorm.

OZHZ heeft geen langlopende of kortlopende leningen op de balans staan per 31 december 2019. In 2019 heeft geen mutatie plaatsgevonden in de leningenportefeuille.

Met ingang van 16 december 2013 is het schatkistbankieren ingevoerd voor decentrale overheden.

Schatkistbankieren verplicht alle decentrale overheden om hun overtollige (liquide) middelen aan te houden in de schatkist. Het saldo op de lopende rekening wordt dagelijks automatisch afgeroomd naar de schatkist.

Automatisch aanzuiveren bij saldotekort is op dit moment nog niet mogelijk. Dagelijks wordt het verwachte saldo op de lopende rekening gecheckt en zo nodig aangezuiverd.

Onderhanden werk

Het onderhanden werk wordt periodiek geanalyseerd om risico's en reeds gerealiseerde verliezen in beeld te brengen en waar nodig maatregelen te nemen.

Kleine kas

Maandelijks vindt er een kastelling plaats. Hierbij zijn geen onrechtmatigheden geconstateerd.

Met verstrekking per kas aan medewerkers wordt terughoudendheid betracht.

4.3 Begrotingsrechtmatigheid

Het Controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening 2019 geeft het afwegingskader voor het algemeen bestuur met betrekking tot de begrotingsrechtmatigheid.

Exploitatie

Per saldo is sprake van € 382.000 aan lagere lasten. Derhalve is geen sprake van begrotingsonrechtmatigheid. Voor nadere informatie wordt verwezen naar deel I (jaarverslag), hoofdstuk 4 (programmarekening).

Reserves

De onttrekkingen aan de reserves (€ 658.000) zijn binnen het afgesproken kader gebleven van de tweede Begrotingswijziging 2018 (€ 1.398.000). Derhalve is er geen sprake van een begrotingsonrechtmatigheid. Voor nadere informatie wordt verwezen naar deel I (jaarverslag), hoofdstuk 4 (programmarekening).

Investeringsuitgaven

De totale realisatie op de investeringskredieten (€ 193.936) blijft binnen het investeringskader (€ 273.342). De overschrijding op het investeringskrediet "ICT en audiovisuele middelen" (€ 25.005) is net conform de rapportagetolerantie van € 25.000¹⁶, zoals vastgesteld in het controleprotocol. Derhalve is geen sprake van een begrotingsonrechtmatigheid met betrekking tot de investeringskredieten.

Voor nadere informatie wordt verwezen naar deel I (jaarverslag), hoofdstuk 2 (programmarekening).

4.4 Interimcontrole accountant

De managementletter 2019 bevat de belangrijkste opmerkingen en adviezen van de accountant naar aanleiding van de interimcontrole 2019. De interimcontrole is primair gericht op de analyse en evaluatie van de interne beheersingsomgeving en de daarin opgenomen maatregelen van interne controle. Op grond van de bevindingen bepaalt de accountant in welke mate hij kan steunen op de interne beheersmaatregelen van OZHZ en in welke mate additionele controles noodzakelijk zijn bij de jaarrekening. De interimcontrole heeft ook als doelstelling om aandachtspunten voor de jaarrekening 2019 te signaleren.

Overkoepelende conclusie van de accountant is:

"De beheersorganisatie scoort in opzet voldoende tot goed, niet alle beheersmaatregelen zijn achteraf toetsbaar.....Onze conclusie is dat wij kunnen steunen op de waarborgen die zijn getroffen in het proces van inkopen en aanbesteden, urenregistratie en facturatie. Tevens kunnen we in voldoende mate steunen op de algemene IT-beheersmaatregelen, mits de aanvullende werkzaamheden zijn uitgevoerd voor de jaarrekeningcontrole 2019. De toetsbaarheid van enkele interne beheersmaatregelen is evenwel voor verbetering vatbaar."

¹⁶ Controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening 2019 van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 21 november 2019

Meer specifiek komt de accountant tot de volgende inkleuring en aandachtspunten:

Planning & Controlcyclus

"Een kwalitatieve goede P&C-cyclus is van groot belang binnen een organisatie als de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. Overeenkomstig hetgeen vastgelegd is in de financiële verordening worden per jaar diverse documenten aan het dagelijks en algemeen bestuur beschikbaar gesteld. De basis van de managementrapportages komt van de budgethouders, waarmee de verantwoordelijkheid laag in de organisatie is gelegd. De inrichting van de P&C-cyclus is naar ons oordeel voldoende."

Inkoop & Aanbestedingen

"De inrichting van het inkoop- en aanbestedingsproces is naar ons oordeel voor verbetering vatbaar. Rondom aanbestedingen zijn met de invoering van de verplichtingenadministratie en het vastgestelde beleid goede waarborgen getroffen die het mogelijk maken goed inzicht te geven in de gevolgde inkoopprocedure. Het vaststellen of de juiste inkoopprocedures zijn gevolgd wordt via de spendanalyse gegevensgericht/achteraf (niet systeemgericht ingeregeld) uitgevoerd. De analyse over de eerste vier maanden van 2019 is uitgevoerd. Dit zal tevens worden uitgevoerd over geheel 2019. Wij zullen de spendanalyse uit efficiencyoverwegingen over geheel 2019 controleren. Periodieke monitoring van de uitnutting van contracten vinden wij een sterke toevoeging in de procesgang."

Personeel

"Personeels- en salarismutaties worden door het Servicecentrum Drechtsteden (hierna: SCD) verwerkt op basis van door de OZHZ aangeleverde gegevens. OZHZ steunt bij de verwerking van de mutaties op de ingerichte controles die door SCD worden uitgevoerd. Het SCD verricht echter geen inhoudelijke controles op de doorgegeven mutaties.

Wij adviseren u een zichtbare controle in te richten op de juiste en rechtmatige verwerking van de aangeleverde mutaties van de salarisadministratie. Deze controle kan voorafgaand aan het doorgeven van mutaties, of na verwerking hiervan, mits voorafgaand aan de uitbetaling."

Opbrengsten

"De inrichting van het verkoopproces is naar ons oordeel goed. Hierbij is rekening gehouden met de aard van de verschillende opbrengstenstromen. Wel hebben wij nog een tweetal observaties waar ruimte voor verdere aanscherping:

- Overeenkomsten met opdrachtgevers worden niet altijd tijdig door beide partijen geautoriseerd, oftewel voordat wordt gestart met de daadwerkelijke uitvoering van een opdracht;
- Onderhandenwerk positie is vanuit de financiële administratie gedurende het jaar inzichtelijk. De analyses hierop worden eenmalig aan het einde van het jaar uitgevoerd. Gedurende het jaar is daardoor een aantal handmatige exercities nodig om tussentijds inzicht te kunnen hebben in het te verwachten resultaat over het boekjaar."

Betalingsomgeving

"De inrichting van de betalingsomgeving is naar ons oordeel voldoende. Wij hebben geconstateerd dat binnen uw betalingsorganisatie wordt gesteund op de waarborgen binnen het betaalsysteem van de BNG, waaronder de digitale autorisatie.....

Tevens hebben wij verder geconstateerd dat er een zichtbare controle op de betalingen plaatsvindt en dat functiescheiding is aangebracht in het muteren van crediteurenstamgegevens. Hiermee is opvolging gegeven aan onze bevinding uit de managementletter 2017."

Reactie directie OZHZ

De directie van OZHZ herkent zich in het beeld van de interim rapportage van de accountant. In 2019 zijn verdere verbeteringen gerealiseerd bij de controlemaatregelen rondom het betaalproces. Prioriteit in 2020 hebben de periodieke analyses van het onderhanden werk, controle op de personeelsmutaties en een zichtbare vastlegging van de toets op rechtmatigheid van aanbestedingen.

De periodieke controles op de salarismutaties zijn nu volledig belegd bij het SCD. Hierdoor ontbreken voldoende zichtbare controles in de door het SCD gevoerde salarisadministratie van OZHZ. OZHZ voert maandelijks een zogenaamde "rondrekening" uit waarbij de salarisadministratie wordt aangesloten met de financiële administratie. Tevens heeft in 2019 een analyse plaats gevonden van de loonkostenmutaties op werknemer niveau ten opzichte van 2018. De accountant benadrukt terecht dat OZHZ eindverantwoordelijk is voor een juiste salarisbetaling. OZHZ zal tevens in overleg gaan met de accountant en het SCD op welke elementen de huidige controles nog niet voldoende waarborgen bieden. OZHZ zal de benodigde aanvullende personele controles uitvoeren bij de jaarrekening.

Overigens zijn er geen signalen, zowel vanuit de eigen controles, als van het SCD dat er sprake is van substantiële onvolkomenheden.

Bijlage 1 Verbonden partijen

a) de naam en de vestigingsplaats;	Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, gevestigd te Dordrecht																								
b) het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt;	De regeling is getroffen ter ondersteuning van de deelnemers en de regiogemeenten bij de uitvoering van hun taken op het gebied van het omgevingsrecht in het algemeen en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht in het bijzonder, alsmede de taken op het terrein van vergunningverlening, handhaving en toezicht op grond van de in artikel 5.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht genoemde wetten.																								
c) het belang dat de provincie onderscheidenlijk de gemeente in de verbonden partij heeft in 2019;	<p>De omzet betreft de realisatie 2019.</p> <table> <tr><td>Alblasserdam</td><td>1.557.071</td></tr> <tr><td>Dordrecht</td><td>7.866.256</td></tr> <tr><td>Gorinchem</td><td>693.550</td></tr> <tr><td>Hardinxveld-Giessendam</td><td>392.248</td></tr> <tr><td>Hendrik-Ido-Ambacht</td><td>552.500</td></tr> <tr><td>Hoeksche Waard</td><td>1.589.791</td></tr> <tr><td>Molenlanden</td><td>1.810.188</td></tr> <tr><td>Papendrecht</td><td>723.547</td></tr> <tr><td>Sliedrecht</td><td>560.784</td></tr> <tr><td>Zwijndrecht</td><td>907.372</td></tr> <tr><td>Provincie</td><td>7.853.064</td></tr> <tr><td>TOTAAL</td><td>24.506.372</td></tr> </table>	Alblasserdam	1.557.071	Dordrecht	7.866.256	Gorinchem	693.550	Hardinxveld-Giessendam	392.248	Hendrik-Ido-Ambacht	552.500	Hoeksche Waard	1.589.791	Molenlanden	1.810.188	Papendrecht	723.547	Sliedrecht	560.784	Zwijndrecht	907.372	Provincie	7.853.064	TOTAAL	24.506.372
Alblasserdam	1.557.071																								
Dordrecht	7.866.256																								
Gorinchem	693.550																								
Hardinxveld-Giessendam	392.248																								
Hendrik-Ido-Ambacht	552.500																								
Hoeksche Waard	1.589.791																								
Molenlanden	1.810.188																								
Papendrecht	723.547																								
Sliedrecht	560.784																								
Zwijndrecht	907.372																								
Provincie	7.853.064																								
TOTAAL	24.506.372																								
d) de verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar;	<p><i>Eigen vermogen</i> verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar:</p> <p>31-12-2018 € 1.735.883</p> <p>31-12-2019 € 3.485.445</p> <p><i>Vreemd vermogen</i> verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar:</p> <p>31/12/2018 € 6.692.951</p> <p>31/12/2019 € 2.153.730</p>																								
e) de verwachte omvang van het financiële resultaat van OZHZ in het begrotingsjaar.	Het resultaat voor het jaar 2019 bedraagt € 253.000																								

Bijlage 2 Overzicht taakvelden

Bedragen × € 1.000													
Taak veld	Omschrijving	Begroting			Begroting na wijziging			Realisatie			Verschil met begroting na wijziging		
		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.	Bestuur en ondersteuning												
0.4	Overhead	1.202	6.782	-5.580	1.755	8.065	-6.311	1.793	8.042	-6.249	38	-23	62
0.5	Treasury			0			0	0	0	0	0	0	0
0.8	Overige baten en lasten	6.363	374	5.989	2.321	309	2.012	2.321	0	2.321	-0	-309	309
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)			0			0	0	0	0	0	0	0
0.10	Mutaties reserves	1.024	6.363	-5.339	1.398	2.321	-923	824	2.321	-1.497	-574	-0	-574
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0		127	-127	0	253	-253	0	126	-126
1.	Veiligheid												
1.2	Openbare orde en veiligheid	0	0	0	1.093	745	347	1.106	743	363	13	-2	16
2.	Verkeer, vervoer en waterstaat												
3.	Economie												
4.	Onderwijs												
5.	Sport, cultuur en recreatie												
6.	Sociaal domein												
7.	Volksgesondheid en milieu												
7.4	Milieubeheer	15.148	11.474	3.673	17.176	13.646	3.530	17.386	13.606	3.780	210	-40	250
8.	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing												
8.3	Wonen en bouwen	4.467	3.211	1.256	4.543	3.073	1.471	4.599	3.064	1.535	56	-9	64
		28.204	28.204	-0	28.286	28.286	0	28.029	28.029	0	-257	-257	-0
Samenvattend													
Taak veld	Omschrijving	Begroting			Begroting na wijziging			Realisatie			Verschil met begroting na wijziging		
		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.4	Overhead	1.202	6.782	-5.580	1.755	8.065	-6.311	1.793	8.042	-6.249	38	-23	62
0.5	Treasury			0			0	0	0	0	0	0	0
0.8	Overige baten en lasten	6.363	374	5.989	2.321	309	2.012	2.321	0	2.321	-0	-309	309
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)			0			0	0	0	0	0	0	0
0.10	Mutaties reserves	1.024	6.363	-5.339	1.398	2.321	-923	824	2.321	-1.497	-574	-0	-574
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0		127	-127	0	253	-253	0	126	-126
1.2	Openbare orde en veiligheid	0	0	0	1.093	745	347	1.106	743	363	13	-2	16
7.4	Milieubeheer	15.148	11.474	3.673	17.176	13.646	3.530	17.386	13.606	3.780	210	-40	250
8.3	Wonen en bouwen	4.467	3.211	1.256	4.543	3.073	1.471	4.599	3.064	1.535	56	-9	64
		28.204	28.204	-0	28.286	28.286	0	28.029	28.029	0	-257	-257	-0

Vaststellingsbesluit

Dagelijks bestuur,

Als voorlopige jaarrekening 2019 vastgesteld en aangeboden aan het algemeen bestuur op 9 april 2020.

Het dagelijks bestuur van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid,

de secretaris,

de voorzitter,

mr. R. Visser

mr. A.W. Bom-Lemstra

Algemeen bestuur,

De jaarrekening 2019, waarin begrepen het voorstel tot resultaatbestemming en de overbrenging van restantkredieten naar de begroting 2020, vastgesteld door het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid in de openbare vergadering van 9 juli 2020.

de secretaris,

de voorzitter,

mr. R. Visser

mr. A.W. Bom-Lemstra